

NDUDO CHE CAH DIHVO VO JESUCRISTO, ČHECADINO SAN JUAN YAHN DEHTENDUH CHĒ VA CHE CONAHN

¹ Nan libro cuh ne, ndirun ndudo che cah cuando Dendiohs Dihvo vo Jesucristo yahn dehtenduh che a nun va che conahn cava che cah ye che cadino ihyan che ritahno ye ihyan. U Juān, che redín ntiyon yahn Dihvo vo ne, dechuh ye ángel yahn ye, te ye che checadinó yahn. ² Dirún yahn nducuahn dehtenduh che Dendiohs mān, Dihvo vo Jesucristo mān, te ye che checadinó mān, ndihcheró mān.

³ Che dirún nān libro cuh ne, a Dendiohs te ye checadinó, ne ndah ro yahn ihyan che rahndudo ye mān, ihyan che rihnevan ye mān, rendevahne-cun ye mān, te a cochi nino ro che conahn.

San Juān ne, dirun ye yahn ihyan yahn nduh che ndache yaco

⁴ U Juān ne, dirún yahn nchuhn ihyan yahn nduh che ndache yaco che vate ne yahn yahn Asia. Dendiohs, ihyan min che va ye numacuahn ro mān, va che chi ye mān, nduco Vaco Ndah yahn ye che ama yudo vederihquentiyon yahn, che rinduco ihyan nān che rihquentiyon ye ne, din yahino ye nchuhn, din ye che ndāhcā cuahtenant ne. ⁵ Namin Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che cuāco nducuahn che rente ye mān, che menān vihca ntuche ye vān tenāhn mān, che tahque yudo

vederihquentiyon yahn ye che co nducoyąca rey che vate ye iyehnse mān, din yahino ye nchuhn, din ye che ndāhcā cuahenan ne. Ihyan min ne, yahino ye uvo, ne chih ye, chera yun yāhn ye cavo vo. Mān ne, anduhneca ndete che nedin dave ye uvo nduco yun yahn ye che nchahco ye nunde yuhn vo. ⁶ Te ye vederihquentiyon uvo, ne mān ne, a ndi vo anduhneca rey mān, anduhneca chidocuyan mān, cāva che din vo ntion yahn Chida ye, ihyan min che Dendiohs yahn ye. Nahn che dinahn nducoyąca ihyan che rihquentiyon ye, ndeva ye yavenan ye cuahn dama. Cuaco. Tihcā co.

⁷ Condihche nchuhn. Dihvo vo Jesucristo ne, va che chi ye vān man. Nducoyąca ihyan iyehnse ne, ndihchero ye ihyan, nde sahn che chihno se ihyan, ne nducoyąca ye cuaco ye cuahn che ndihchero ye ihyan. Cuaco. Tihcā co.

⁸ Dihvo vo, ihyan min che ąma quenan cuma ye vederihquentiyon ne, tuhcā rāhn ye: “U che vá numacuahn ro, nde nān canān nde nān cuihnonan. U che va che chí.”

⁹ U Juān, che dihno nchuhn che namin rechuhríhn nduko ne mān, chenan vo nān ntion yahn Dendiohs mān, chenan cumo vo vedechahtino che rete Dihvo vo Jesucristo uvo mān, quenán preso nān yahn che duche Patmos, yahn che cahndudó ndudo ndah yahn Dendiohs mān, che cahndudó yahn Dihvo vo Jesucristo mān. ¹⁰ Ąma ro yahn Dihvo vo ne, quenun Vaco Ndah yahn Dendiohs u, ne chihneván ąma ndudo cuahn vedamé, che ąma dito rāhn, nduhcā che rah trompeta. ¹¹ Rāhn tuhcā:

—U che vá numacuahn ro, nde nañ canañ, nde nan cuihnonan. Cuediron nan ama libro dehtenduh che ndihchero, ne cuedechoh yahn ihyan yahn Dendiohs, nduh che ndache yaco, yahn yahn Asia, yan Efeso man, Esmirna man, Pérgamo man, Tiatira man, Sardis man, Filadelfia man, Laodicea man.

¹² Ndaconán che nahñ ndihcheró duh che ráhn nducó, ne cuahn che ndaconán ne, ndihcheró ndache candelero diyahnguan. ¹³ Mendáhn nañ che vatendi candelero chahn ne, ndihcheró ama ihyan che nduhcä ihyan min che rinduco ye nducoyaca ihyan. Tino yahn ye ne, riya nde cah ye, ne numa yaco ticua ye quenun ama cin-turón diyahnguan. ¹⁴ Yudo tin ye ne, cua nduhcä cuche man, nduhcä ihve man, ne ndutenan ye ne, nduhcä ruchiyan. ¹⁵ Cah ye ne, riya nduhcä cu cuan che ca riche riche, ne ndudo ye ne, ama yudo, nduhcä che rahco ndin ama ndeh ico. ¹⁶ Tah cuaco ye ne, chenan ndache iyon. Chende ye ne, riquendah ama espada che ama cuiyon, ne can nduh che o lado. Vaconan ye ne, ama yudo ro nduhcä che ro nañ yahn cuahn che ama ihno.

¹⁷ Cuahn che ndihcheró ihyan ne, chendavá nañ ye, ne chih táhn. Ate nahñ täh ye u nduco täh cuaco ye, ne ráhn ye ri ye u:

—Hua te vah. U che vá cuahn dama, nde nañ canañ, nde nañ cuihnonan. ¹⁸ U che chíh, ate man ne, vá cuahn dama. U che rihquentiyón vederih man, nañ chenun tenáhn man. ¹⁹ Codiron yahn dehtenduh che rendihchero che va man ro cuh man, che cuhnde adive man. ²⁰ Tuhcä conahn yahn ndache iyon che chenan täh cuacó: iyon

chahn ne, sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs nduh che ndache yaco, ne candelero che ndache ne, conahn nduh che ndache yaco.

2

¹ 'Codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs, che quenan se yaco che va min yan Efeso: "Tuhçä rahn Ihyan che chenan ndache iyon tahn cuaco ye, ne quechica ye mendahn nan che vatendi nduh che ndache candelero diyahnguan: ² U devanó nducuahn che redin nchuhn män, devanó nduhçä che rechuhrihn ne, redin ne ntion män, che quenan cuma ne vedechahtino män, che ama canderino ne ihyan che duhtuno ihyan ye män. Namin devanó che a cah cuihno ne sahn che redin ca se che apóstol se, tumacadino ne che sahn rihncgeh se. ³ Quendah ne vedechahtino, chuhrihn ne män, ama nedin ne ntion yáhn yahn che ritahno ne u män. ⁴ Ate va ama nän che hua renan inó che redin ne, yahn che ametah chenan cuma ne vedeyahino nduhca ro menan. ⁵ Cuenebahco ne nduhçä che ama yahn denda ne. Cuento ino ne nunde yahn ne, ne cuiquendi ne nduhçä che a cochi ne ro menan. Ndete che hua ne, co tän nduco ne, ne cahneví candelero yahn ne nän che va. ⁶ Ndahçä redin nchuhn che hua renan ino ne che redin sahn Nicolaita. Chemin ne, namin u ne, hua renan inó. ⁷ Nducoyaca nchuhn, ihyan ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihçä rahn Vaco Dendiohs ri nchuhn. Duh nchuhn che cocha ne ne, té ndutiyade che va vahchetero, cheh ne. Chemin ne, din che cuahtenant ne numacuahn ro nän Dendiohs."

8 'Namin codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenan se yaco che va yan Esmirna: "Tuhcq rahn Ihyan che va ye cuahn dama, nde nñan canan, nde nñan cuihnonan, ihyan min che chih ye, ne ndaconan ntuche ye:

9 U devanó nducuahn che redin nchuhn man, che rechuhrihn ne man, che chevah ne man, ate nñan Dendiohs ne cuihca ne. Namin devanó nduhcq che chihnga rahn ama o se yahn ne. Sahn chahn ne, rahn se te ihyan nación yahn Israel sahn, ate che cuaco ne, lado yahn chundah ndi cuande se.

10 Hua dihya ne co yahn che va che chuhrihn ne, te chundah ne, din se che cuih ihyan neve nchuhn vacoyahn, cava che tumarande se nchuhn, chuhrihn ne chete che ndiche ro. Ate cuiquendi ne codinahn ne ndudo yahn nde ro che ndaca ne iyehnse, ne u ndahco menún yahn ne, din che cuachtenan ne vahchetero numacuahn ro.

11 Nchuhn, ihyan ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihcq rahn Vaco Dendiohs ri nchuhn. Nchuhn che cocha ne ne, hua deh va co yahn ne ro che co ihyan castigo cava nunde yahn ye."

12 'Namin codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenan se yaco che va yan Pérgamo: "Tuhcq rahn Ihyan che nda ye espada cuiyon che can nduh che o lado me:

13 U devanó nducuahn che redin nchuhn, devanó che yan nñan che chenan ne ne, chundah rihquentiyon se. Andahre tihcq ne, riquendi ne nñan ntiyon yahn. Hua rihcoman ne che ritahno ne u, andahre ndihchero ne nduhcq che chih Antipas. Ihyan min ne, devano cuaco ye ndudo yahn, ne quendi ye nñan ntiyon yahn cuahn che quenan ye

iyehnse. Chihno se ihyan van nchuhn min nañ che rihquentiyon chundah. ¹⁴ Ate va ɣama o nañ dehtenduh che hua renan inó che redin ne. Hua renan inó che retuma ino ne min yan Pérgamo neve sahn che riquendi se ricuahn se ndudo yahn Balaam, sahn min che chinun se Balac cava che din se che cuahrendihco ihyan nación yahn Israel nunde, cheh ye dehtenduh che rihco ihyan nañ che rivahn dendiohs yahn ye mañ, che cuahrendihco ye nunde che ndere cuahtenant ye nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ye mañ. ¹⁵ Namin retuma ino ne neve sahn che riquendi se che rahn sahn Nicolaita. Chemin che tñn nduco ne. ¹⁶ Cuento ino ne, ne cuihco yudo ne che ametah quendi se, te ndete hua ne, cáhn yan yahn ne, ne cuhmá nduco sahn chahn, cuáhn sahn nduco espada che riquendah chendé. ¹⁷ Nchuhn ihyan ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihcä rahn Vaco Dendiohs ri nchuhn. Ihyan che cocha ye quendah ye ne, cáh maná, cheh ye. Pñn min ne, quenun ndeh. Namin cáh ɣama tu cua, ne nañ tu me ne, ndirun che duche ɣama ihyan, che nde ɣama ihyan hua devano ye, atenñan ihyan che ndondá tñh ye tu me.”

¹⁸ ’Namin codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenan se yaco che va yan Tiatira: “Tuhcä rahn Daya Dendiohs, ihyan min che nduhcä ro ruchiyahn ro ndutinan ye, ne cáh ye ne, riya nduhcä cu cuan che ca riche riche: ¹⁹ U devanó nducuahn che redin nchuhn. Devanó che quenan cuma ne vedeyahino mañ, ritahno ne mañ, ntion che redin ne mañ, che quenan cuma ne vedechahino mañ. Devanó te

nde tahque numa ino ne redin ne ntiyon mān che co cuahn che canān ne. ²⁰ Ate va ̄ama nān che redin ne che hua renan inó. Hua renan inó che a ndah no ino ne che redin tāhn che duche te Jezabel, che ndere rāhn te che rāhndudo te ndudo yahn Dendiohs. Ate nduco ndudo che ricuahn te ne, rihncgeh te ihyan che redin ye ntiyon yáhn, cāva che cuahtenant ye nduco ndāhta che ndiyu ndahta yahn ye mān, cheh ye dehtenduh che rihco ihyan nān che redin vahn ye dendiohs yahn ye mān. ²¹ U ne, recāh cá ro quenan te iyehnse, cāva che nto ino te nunde yahn te, ate hua rento ino te, ne riquendi te ndere rechica te. ²² Mān ne, dín che cotāh ̄ama cah tāhn, condite te nān yundo. Namin dín che ̄ama chuhrihn sāhn che redin chihyo se tāhn, rahtenan se nduco te, ndete che hua ngua se che dāma ri se nduco te. ²³ Namin dín che coh dāya te cāva che cadino nducoyaca ihyan yahn Dendiohs yahn nducuahn yāco, che u ne, recadinó che rendedecadino ihyan, ne queri ̄ama nchuhn ne, ndāhco menún yahn ne tuno ca ntiyon che nedin ne. ²⁴ Ate combiero yahn nchuhn che vate ye yan min che hua riquendi ye che ricuahn tāhn min mān, che hua riquendi ye vederihquentiyon chahte yahn chundah che rahtechica ihyan vedeyeno yahn mān ye, rahtendihco ye nunde mān ne, rāhn rí nchuhn te hua dín che chuhrihn ye. ²⁵ Ntiyon che va tāh nchuhn ne, codin ne cudado nde ro che ndaconan chi tún. ²⁶ Ihyan che cocha ye quendāh ye mān, quendi ye dinahn ye che rihquentiyón nde ro che ndā mān ne, cāh vederihquentiyon ihyan che cāhcantiyon ye ndeh nación. ²⁷ Nduhcā vederihquentiyon che

te Chidá u ne, tihcä vederihquentiyon che cuahetenan cuma ye. Chemin ne, anduhneca qama cu che cähcantiyon nduco ye nación chahn, ne co ndeh ye ndete che nahm ye, anduhneca ndete che chite yahn. ²⁸ Namin cäh yuhdo chahte che riquendäh cuahn che a co dave, ndondä täh ye. ²⁹ Nchuhn ihyan ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihcä rähn Vaco Dendiohs ri nchuhn.”

3

¹ Namin codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenan se yaco che va yan Sardis: “Tuhcä rahn Ihyan che quenan cuma ye vederihquentiyon chahte yahn Vaco Dendiohs man, nduh che ndache iyon man: U devanó nducuahn che redin nchuhn. Devanó che anduhneca ndete che a ndih ne nän Dendiohs andahre quenduche ne nän ihyan iyehnse. ² Cuenuhn ino ne, ne cuenecäh dito ne dehtenduh che va ca che a nahm cuïhno denda ne. Tihcä, te rendihché che nducuahn che redin ne ne, hua ndähcä nän Dendiohs yahn. ³ Cuento ino ne nunde yahn ne, cuenecähco ne nducuahn che chahn ne, ne cuiquendi ne. Ndete che hua nuhn ino ne ne, adenän ndá tan nduhcä che rendä sahn duco, che nde hua devano ne deh ura, ne dín castigo nchuhn. ⁴ Andahre tihcä ne, retuma ino ne min yan Sardis te neve ihyan che metah detoh ye chedave yahn ye. Ihyan chahn ne, conduco ye u, cuahetenun ye tino cua. Tihcä redin yahn, te dave yavenän ye. ⁵ Ihyan che cocha ye quendäh ye ne, cuahetenun ye tino cua, ne hua ntihné che duche ye nän libro che rihquentiyon che cuahetenan ihyan vahchetero

cuahn dama. Tahque ndah ne, ndevá ihyan nān Chidá mān, nān ángel yahn ye mān. ⁶ Nchuhn ihyan ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihcā rāhn Vaco Dendiohs ri nchuhn.”

⁷ ’Namin codiron yahn sahn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenan se yaco che va yan Filadelfia: “Cuihcovan nchuhn yahn Ihyan che dave ye nān Dendiohs mān, cuaco nducuahn ndudo yahn ye mān, ihyan min che quenan cuma ye llave yahn rey David. Cuahn che nāhne ye ne, nde ̄ma ihyan hua co necāhde ye, ne cuahn che necāhde ye ne, nde ̄ma ihyan hua co nāhne ye. Rāhn ye tuhca: ⁸ U devanó nducuahn che redin nchuhn. Chacondah chendevah cāva ne, ne nde ̄ma ihyan hua co necāhde ye. Andahre hua nduh rigonun chihve ne ne, ate retumacāh ne yahn ndudo yáhn, ne hua racondāh vedāme ne u. ⁹ Rāhn rí nchuhn che ndāhco ndiyá sahn rihncgeh che ndi cuande se lādo yahn chundah, ndere rāhn se che sahn nación yahn Israel se. Dín che cahntihya se nān nchuhn cāva che codevano se che yahinó nchuhn. ¹⁰ Redinahn nchuhn che rihquentiyón yahn che chenan cuma ne vedechahtino. Chemin che ndedeváhn nchuhn yahn castigo che va che co nducoyaca ihyan iyehnse. ¹¹ A nun chí. Codin ne cuðado ntiyon che chenan ne cāva che nde ̄ma ihyan hua ndāhco ndiya ye nchuhn, detohnan ye ntiyon yahn ne, din ye che hua nuhnde menun yahn ne. ¹² Ihyan che cocha ye quendāh ye ne, ̄ma ndah ro yahn ye. U dín che conān ye nān che rihquentiyón Dendiohs yáhn, ne hua ndā ro che ndiquendāh ye min. Nān ye ne, cuaconáhn che duche Dendiohs yáhn mān, che

duche yan yahn ye, Jerusalén ra mān, che chi nde vahchetero nde nān va ye. Namin dirún che duché quenuma ra. ¹³ Nchuhn ihyan ndiyaco, cuendecadino ndah ne che tihcā rāhn Vaco Dendiohs ri nchuhn.”

¹⁴ ’Namin codiron yahn sāhn che rahndudo se ndudo yahn Dendiohs che quenan se yaco che va yan Laodicea: “Tuhcā rāhn Ihyan che devano cuaco ye mān, che rāhn ye ndudo cuaco mān, ihyan min che nduco Dendiohs dendah ye nducuahn: ¹⁵ U devanó nduhchan nchuhn nān ntiyon yáhn; nde huane ihno ne, nde huane iche ra ne. Tahque ndah ne ndete che cuiquendi ne numa ino ne, o ąma yune no cuihcomān ne. ¹⁶ Ate nducote vatemān ino ne ne, tahque ndah che cuacondah vedamé nchuhn. ¹⁷ Nchuhn ne, rāhn ne che ąma va yahn ne, che ąma ndāhcā rahno ne, che nde ąma vederetāhn yahn ne metah. Me nde hua retumacadino ne che ąma ndāche chenan ne mān, ąma chevāh ne mān. Anduhneca ndete ve nān ne mān, anduhneca ndete che devāne ne mān. ¹⁸ Chemin che riyahvé nchuhn che dinahn ne ndudo yáhn. Chemin ne, anduhneca diyahnguān ndah cāva ne, cāva che co niyon ne nduhcā ihyan cuihca. Che dinahn ne ndudo yáhn, quendi ne yune yáhn ne, anduhneca che cuahetenun ne tino cua, ne ametah cora vedecuihno yahn ne che anduhneca ndete che devāne ne. Namin cochihve yahn ne nduhcā ico che cuih ne ndutinan ne cāva che co ro nān ne. ¹⁹ U ne, riyahvé mān, redín castigo mān, nducoyaca ihyan che yahinó ihyan. Chemin che codin nun ino nchuhn, ne cuento ino ne nunde yahn ne. ²⁰ Condihche nchuhn. U ne,

riyahvé ihyan. Ihyan che rihcovan ye ndudo yáhn, ne renevahneçun ye u ne, conducó ihyan, dama chéh dama cùh nduco ye. ²¹ Ihyan che dinahn ye nde nán cuihnonan ne, cah yuné che nduko ye cuhnde ye nán che vá rihquentiyón, nduhcä che dinahn mán, ne vá dama nduko Chidá nán che rihquentiyon ye. ²² Nchuhn ihyan ndiyaco, cuendedecadino ndah ne che tihcä ráhn Vaco Dendiohs ri nchuhn.”

4

Rendeva ihyan yavenan Dendiohs vahchetero

¹ Chihno min ne, ndihcheró ván yahnde yáhn ama chendevah che quendah vahchetero. Tuhme ángel che ráhn ye nducó menan me ne, ráhn tun ye. Ama yudo ndudo ye anduhneçä ama trompeta cuahn che retive ihyan. Ráhn ye:

—Cochi muhn, ne nahmé di dehtenduh che va che co.

² Ndetahno din Vaco Ndah yahn Dendiohs che anduhneçä ndete che vahchetero quenún, ne ndihcheró ama ihyan che va ye nán che rihquentiyon ye. ³ Me ihyan min ne, ama diyahñ ro ye anduhneçä tu diyahñ che duche jaspe man, cornalina man. Netahñ cuaco nán va ye ne, quendihco ama che decä ro curecuhnde decä ro, ne ama diyahñ ro nduhcä che ro tu che duche esmeralda. ⁴ Numa ndive chihto nán che va ihyan ndinan me ne, vate ndico cun indihte nán che rihquentiyon ye. Ihyan chahn ne, chenun ye tino cua, ne chenun tin ye corona diyahnguan. ⁵ Nán che va ihyan ndinan me ne, ama riya cuah man, ama rine dave man, ama yudo ri man. Cuaco nán che

rendihchero ihyan ndinan me ne, riche ndache yahn, ne checadinó te chemin che Vaco Ndah yahn Dendiohs. ⁶ Ndiyahhn cuahñ menañ nañ che va ye ne, decä ro tuyuno decä ro. Ama chahte anduhneca ama vine.

Netahhn cuaco nañ che va ihyan ndinan me ne, vate cun che decä ro ite decä ro, ne ama ndeh ndutinañ chenan cuahñ menañ män, cuahñ vedame män. ⁷ Ama ne, decä ro león decä ro, tama ne, decä ro itenine decä ro, tama ne, decä ro nañ ihyan decä ro nañ, ne tama ne, decä ro ihyá che quendihco te devan yuhne decä ro. ⁸ Queri ama che decä ro ite decä ro me ne, chenan an reche, ne ama ndeh ndutinañ chenan cuahñ vedame män, cuahñ menañ män, män reche män. Nde ro nde rahn hua reguan rendeva yavenañ ihyan ndinan me, rahn tuhcä:

Dihve nuhn Dendiohs, ndih che quenan cuma ne vederihquentiyon che tahque chahte, ama ndah ne, ametah nde ama nunde yahn ne.

Va ne numacuahn ro; hua nda ro che cuihno vederihquentiyon yahn ne.

⁹ Queri ama yune che rendeva che decä ro ite decä ro me yavenañ ihyan ndinan me che va ye numacuahn ro män, renecäh nundihve cuahn ihyan män ne, ¹⁰ nduh che ndico cun indihte chahn ne, rehntihya ye nañ ihyan min, rendeva ye yavenañ ye. Numacuahn vedenecun rihntave queri ama ye corona yahn ye nañ ye, ne rahn ye:

¹¹ Dihve nuhn Dendiohs, redin yahn che ndeva nducoyaca ihyan yavenañ ne,

te quenan cuma ne vederihquentiyon chahte, dendah ne nducuahn che va.

Ndete che hua ndih ne, nde metah dehva.

5

Dihvo vo Jesucristo ne, ndonda tāh ye caca che chenan ndache sello

¹ Namin ndihcheró che ihyan ndinan me ne, nda ye ̄ama caca ndechetive tāh cuaco ye. Caca me ne, ndirun cuahn chete mān, cuahn vedame mān, ne ntude chiche, chenan ndache sello. ² Namin ndihcheró ̄ama ángel che ̄ama detino ye, ne chihneván che numa dito tumerune ye:

—¿A va ihyan che quenan cuma ye vederihquentiyon che ndeh ye sello, ntāh ye caca cuh ne?

³⁻⁴ Ate numachahte iyehnse mān, vahchetero mān, van tenāhn mān ne, hua quendāh nde ̄ama ihyan che quenan cuma ye vederihquentiyon che ndeh ye sello chahn, ndihchenan ye caca me, ne chemin che ̄ama chi rán, nde chacó ura min.

⁵ Tuhme rāhn ̄ama cha indihte chahn ri ye u:

—Ametah cueque. Ngā ihyan che tahque yudo vederihquentiyon quenan cuma ye van ndata yahn Judá mān, David mān. A chicha ye dinahn ye ntiyon che quenan cuma ye, ne co ndeh ye nduh che ndache sello, ntāh ye caca tih.

⁶ Tuhme ndihcheró ̄ama itecuche lihn che a ndero ndi che a nihno ihyan ite ro menan, ndi te vedino, nti te nino nān va ihyan ndinan me, mendahn nān che chenun nduh che cun che deca ro ite deca ro me mān, nduh che ndico cun indihte chahn mān. Chenan ndache dihne te mān, ndache ndutinan te mān. Checadinó te itecuche lihn me ne, a Dihvo vo Jesucristo. Che chenan

ndache dihne te ne, conahn che ˻ama yudo vederi-hquentiyon quenan cuma ye. Che chenan ndache ndutin  n te ne, conahn che Vaco Ndah yahn Dendiohs che rahn numachahte iyehnse ne, quenun ihyan. ⁷ Tuhme chahn ye, ne ndond   t  h ye caca me che nda ihyan ndin  n me t  h cu  co ye. ⁸ Ura che chet  h ye caca me ne, cuahn nduh che cun che deca ro ite deca ro me, ne chehntihya n  n ye. Namin nduh che ndico cun indihte chahn ne, cuahn ye chehntihya ye n  n ye, nda queri ˻ama ye ˻ama arpa m  n, ˻ama cu diyahngu  n che richenun cuhn m  n. Checadin   te yahme cuhn me ne, chemin ndudo che revah ihyan yahn Dendiohs. ⁹ Tuhme can  n rita nduh che cun che deca ro ite deca ro me m  n, indihte chahn m  n, ˻ama himno ra ch   tuhc  :

Ndih ne, redin yahn che ndond   t  h ne caca me,
ndeh ne sello yahn,

te chihno ihyan iyehnse ndih, ne chera yun yahn
ne cava che ndedevahn ne ihyan queri ˻ama
naci  n m  n, queri ˻ama n  n ndata yahn ye
numachahte iyehnse m  n, queri ˻ama n  n
devaco m  n, nedin yahn Dendiohs ihyan.

¹⁰ Ihyan chahn ne, din ne che chi ye ihyan
yahns Dendiohs m  n, chi ye anduhneca chidocuy  n che cuahnen ye n  n ntion yahn
ye m  n.

Ihyan chahn ne, cahcantiyon ye ihyan iyehnse.

¹¹ Tuhme ndihcher   che ˻ama yahns   ngel ndito
ye nt  hn cuaco n  n che va ihyan ndin  n me m  n,
nan che chenun nduh che cun che deca ro ite deca
ro me m  n, nduh che ndico cun indihte chahn
m  n, ne chihneván ¹² che ˻ama dito rahns ye tuhc  :

Ihyan tih che chih ye nduhcä ama itecuche lihn
che ndi te vedino ne,
redin yahn che ndeva nducoyäca ihyan yavenän
ye, te quenan cuma ye vederihquetyon
chahte män, va täh ye nducuahn che va
män, nducuahn vededevano män.

13 Tuhme nducoyäca ihyan che vate ye
vahchetero män, ihyan che vate ye iyehnse
män, tenahn män, nducoyäca nän ite che vate te
iyehnse män, vän nuniyahn män, nde nducuahn
dehtenduh che va ne, rähn tuhcä:
Dendiohs che va ne rihquentiyon ne män, Dihve
nuhn che chih ne nduhcä ama itecuche lihn
che chi te vedino män,
ndeva nuhn yavenän nchuhn cuahn däma, te äma
yudo vederihquentiyon chenan cuma ne.

14 Namin nduh che cun che decä ro ite decä ro
me ne, rähn:

—¡Tihcä!

Tuhme nduh che ndico cun indihte chahn ne,
chehntihya ye, ndeva ye yavenän Dendiohs, ihyan
min che va ye numacuahn ro.

6

*Dihvo vo Jesucristo ne, ndeh ye sello che chenan
nan caca me*

1 Chihno min ne, Dihvo vo, ihyan min che chih
ye nduhcä ama itecuche lihn che chi te vedino
ne, ndihcheró che ndeh ye äma sello chahn, ne
chihneván che yahve äma cha che decä ro ite decä
ro me u. Ama yudo ndudo nduhcä che rine däve,
ne rähn:

—¡Cochi condihchero!

² Tuhme ndihcheró ama caballo cua, ne ihyan che quendudo ye ite ne, ndondá tāh ye ama corona, ne cuahn ye ndahco ndiya ye ihyan iyehnse, nda ye ama nducoruhnde nduco yave.

³ Cuahn che ndeh Dihvo vo tama sello ne, chihneván che yahve tāma che decā ro ite decā ro me u:

—¡Cochi condihchero!

⁴ Tuhme ndihcheró ama caballo cuah, ne ihyan che quendudo ye ite ne, ndondá tāh ye vederihquentiyon che din ye che cuahtecuhma ihyan iyehnse, cahno ye vih. Namin ndondá tāh ye ama espāda chahte.

⁵ Cuahn che ndeh Dihvo vo tāma sello nān che chi ino ne, yahve tāma che decā ro ite decā ro me u:

—¡Cochi condihchero!

Tuhme ndihcheró ama caballo cuan, ne ihyan che quendudo ye ite ne, nda ye ama icāde.

⁶ Chihneván ama ndudo che chica nān che chenun nduh che cun che decā ro ite decā ro me che rāhn tuhca:

—Codin che cuhnde cuico nde atenān ama kilo trigo o ino kilo cebada ndāca ihyan yahñ che din ye ntiyon ama ro. Ate huá decuihne yahñ olivo mān, dihyo uva mān, cāva che ndāca aceite mān, vino mān.

⁷ Cuahn che ndeh Dihvo vo tāma sello nān che a chi cun ne, yahve tāma che decā ro ite decā ro me u:

—¡Cochi condihchero!

⁸ Tuhme ndihcheró ama caballo cuan, ne checadinó te ihyan che quendudo ye ite ne, a ihyan min che vederih. Cuahn vedame ye

ne, cuahn t̄ama ihyan, ihyan min che duche ye Nān Che Chenan Rino Tenāhn. Ihyan chahn ne, ndondā tāh ye vederihquentiyon che din ye che cuhnde cānda mān, cuhnde cuico mān, cuhnde cah mān, cāhno ite tān ihyan mān, ne coh a nahm mahn va ihyan iyehnse.

⁹ Namin min va əma nān ta, ne cuahn che ndeh ye t̄ama sello nān che a chi uhn ne, mān nān ta me ne, ndihcheró nducoyaca ihyan che chihno ihyan iyehnse ihyan yahn che chitahno ye Ndudo yahn Dendiohs mān, cahndudo ye mān. ¹⁰ Ihyan chahn ne, numa dito ye rāhn ye:

—Dihve nuhn Dendiohs, ndih che əma ndah ne, ne redinahn ne ndudo yahn ne, əticuəhn techecade ne yahn nuhn, din ne castigo ihyan iyehnse che chihno ye nuhn ne?

¹¹ Tuhme ndondā tāh ihyan chahn tino cua che cuauhtenun ye, ne rāhn Dendiohs ri ye ihyan che cuauhte tuhno ca ye nde conan ndā nducoyaca ihyan che namin ritahno ye Dihvo vo Jesucristo, redin ye ntiyon yahn ye, che a va cāde che cahno ihyan iyehnse ihyan nduhcā che chihno ye ihyan chahn.

¹² Cuahn che ndeh Dihvo vo t̄ama sello nān che chi ən ne, ndihcheró che əma nuhn yāhn. Yāhn ne, əma chi cuan, nduhcā che ro tino cuan ro. Iyo ne, əma chi cuah nduhcā che ro yun ro.

¹³ Iyon ne, chera numachahte iyehnse nduhcā che ra higo cuahn che rano yuhne tān. ¹⁴ Dehtenduh che chenan nān ro ne, chihno anduhneca che nedihno chi. Ico mān, yāhn cuma che vate vān nuniyahm mān ne, chihno ndahchetāhn.

¹⁵ Tuhme nducoyaca ihyan che chenan cuma ye

vederihquentiyon mān, ihyan ndinān mān, ihyan nāhn mān, ihyan cuihca mān, ihyan ndinān yahn sandādo mān, ihyan che redin ye ntiyon yahn ihyan mān, ihyan che redin ye ntiyon yahn mān ye mān, nducoyaca ihyan chahn ne, chahtenuñ ndeh ye chete iviyava mān, tinduh rendah tu mān. ¹⁶ Nde ˻ama nahñ ye che ico mān, yava mān, cora ndudo ihyan cāva che chendih ihyan, ne Dendiohs, ihyan min che va ye rihquentiyon ye mān, Dihvo vo, ihyan min che chih ye nduhcā ˻ama itecuche lihn che chi te vedino, ihyan min che quenan cuma che din ye castigo ihyan chahn numacuahn vedetān mān ne, hua ndihchero ye ihyan, ¹⁷ te a ndā ro che co ye castigo yah, ne nde ˻ama ye hua cocha ye.

7

Ihyan nación yahn Israel che ndeva Dendiohs

¹ Chihno min ne, ndihcheró cun ángel che vatendi ye ntāhn cuaco iyehnse. Ihyan chahn ne, nda ye vederihquentiyon che hua cuahneçun ye che cuano yuhne numachahte iyehnse, ndiyāhn mān, vān yahn mān, nan nuniyahñ mān. ² Namin ndihcheró tāma ángel che ndā ye, cochi ye cuahñ nan che riquendāh yāhn, nda ye sello yahn Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero. Rāhn ángel me numa dito ye ri ye nduh che cun combiero yahn ye che vatendi ye iyehnse, ihyan chahn che nda ye vederihquentiyon che din ye che chuhrihn ihyan iyehnse:

³ —Codin nchuñ cuðādo che hua cuano yuhne tān ndiyāhn mān, vān yāhn mān, nān nuniyahñ

mān, numanahn che metah nahn vo sello chata nducoyaca ihyan yahn Dendiohs yuhn vo.

⁴ Tuhme chihneván nduhva yahn ihyan nación yahn Israel che chenan sello ihyan, ne ri ye Ɂama ciento quenan o raco cun mil ihyan chahn. ⁵ Nān ndāta yahn Judá ne, ndichio mil ye, nān ndāta yahn Rubén ne, ndichio mil ye, nān ndāta yahn Gad ne, ndichio mil ye, ⁶ nān ndāta yahn Aser ne, ndichio mil ye, nān ndāta yahn Neftalí ne, ndichio mil ye, ⁷ nān ndāta yahn Manasés ne, ndichio mil ye, nān ndāta yahn Simeón ne, ndichio mil ye, nān ndāta yahn Leví ne, ndichio mil ye, nān ndāta yahn Isacar ne, ndichio mil ye, ⁸ nān ndāta yahn Zabulón ne, ndichio mil ye, nān ndāta yahn José ne, ndichio mil ye, ne nān ndata yahn Benjamín ne, ndichio mil ye.

Ama yahn ihyan chenun ye tino cua

⁹ Chihno min ne, ndihcheró Ɂama yahn ihyan che chica ye numachahte iyehnse, queri Ɂama nación mān, queri Ɂama nān ndāta yahn ye mān, queri Ɂama nān devāco mān. Nto dāma nducoyaca ye, vatendi ye cuāhn menān nān che va Dendiohs mān, nān che nti Dihvo vo, ihyan min che chih ye nduhcā ama itecuche lihn che chi te vedino nān Dendiohs mān. Ama yahn ihyan chahn che nde Ɂama ihyan hua co cāh duche ye ihyan. Chenun ye tino cua, chetah tāh queri Ɂama ye yāta iyon. ¹⁰ Rāhn nducoyaca ye numa dito tuhcā:

Ndih Dendiohs yahn nuhn che va ne rihquentiyon ne mān,
ndih Dihve nuhn che chih ne cāva nuhn nduhcā
Ɂama itecuche lihn che chi te vedino mān,

rendeva nuhn yavenan nchuhn che ndedevahn
ne nuhn.

11 Namin nducoyaca ángel vatendi ye ntahñ cuaco
nan va ihyan ndinan me man, nan che chenun
nduh che cun che deca ro ite deca ro me man,
nduh che ndico cun indihte chahn man, ne chehn-
tihya ye, ndeva ye yavenan Dendiohs. **12** Rahn ye:

—¡Tihca! Redin yahn che ndeva nducoyaca
nuhn yavenan ne, nte nuhn nundihve cuahn ndih
numacuahn ro, te quenan cuma ne vederihquen-
tiyon chahte man, nducuahn vededevano man, ne
hua nda ro che cuihno.

13 Tuhme tumerune ama cha indihte chahn u:

—Ihyan sih che chenun ye tino cua ne, ¿a devene
duh ihyan ye man, ti chica ye man ne?

14 Ndhconán yahn ye:

—Hua devanó, ate rahco te a devano man ne.

Tuhme rahn ye ri ye u:

—A ihyan sih che chuh ye vedeyah che chih-
nde iyehnse. Chitahno ye Dihvo vo Jesucristo,
ihyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn
che chi te vedino nan Dendiohs. A ndevahn ye.
Anduhneca ndete che nano ye tino yahn ye, ndo
cua nduco yun yahn Dihvo vo. **15** Chemin che
chenun ye muhn vahchetero, rendeva ye yavenan
Dendiohs nde ro nde rahn. Dendiohs ne, con-
duco ye ihyan, din ye cudado ihyan. **16** Ametah
chuhrihn ye, nuhn ye che cheh ye man, che cuh
ye man, ametah chuhrihn ye, cuahnenan ye van
yan man, van ihno man, **17** te nduhca che redin
ihyan cudado itecuche yahn ye, riquenda ye ite,
rih te nune ne, tihca din Dihvo vo Jesucristo
cudado ihyan chahn, ndeva ye ihyan, cuahnenan

ye vahchetero numacuahn ro. Ihyan chahn ne, din Dendiohs che əma co yeno ye, ametah ndaconan cadino ye deh che vederən mən, deh che cuaco ye mən.

8

Ndeh Dihvo vo Jesucristo tama sello nən chindache

¹ Cuahn che ndeh Dihvo vo tama sello nən che chi ndache ne, co tenduh məhn ura əma chi dihn vahchetero. ² Chihno min ne, ndache ángel chahn che vatendi yan ye nən Dendiohs ne, ndihcheró che ndondə təh ye əma trompeta queri əma ye. ³⁻⁴ Tuhme ndə tama ángel, nda ye əma cu diyahnguən che richenun cuhn, ne cuahn ye nən ta diyahnguən me che va nən Dendiohs. Ndondə təh ye əma ndeh cuhn çava che cəhquiyəhn ye, ne çə yahme yahn ura che revəh ihyan yahn Dendiohs. ⁵ Cuahn che chihno chiche cuhn me ne, chetəh ángel me nducoyəhn nən ta, chih ye chete cu che richenun cuhn me, ne chihtera ye numachahte iyehnse. Ndetahno nuhn yəhn mən, chiya cuah mən, chine dəve mən, əma yudo chi mən.

Tive ángel chahn trompeta

⁶ Tuhme chahteyən ángel chahn çava che tive ye trompeta yahn ye. ⁷ Cuahn che tive əma ye ne, chera yun mən, yəhn mən, yun mən, numachahte iyehnse, ne chihno chiche a nahm məhn yəhn mən, a nahm məhn yəhn rahte mən, nducuahn chano mən.

⁸ Cuahn che tive tama ángel ne, əma che deca ro ico deca ro, əma riche, chendəhnun chete

nuniyahⁿ, ne a nahⁿ mahn nuniyahⁿ ndacond^a yun. ⁹Namin b^arco che vatechica n^an nuniyahⁿ ne, a nahⁿ mahn va chihno ndeh, ne a nahⁿ mahn va ite che chenun te v^an nuniyahⁿ chihno chih te.

10-11 Cuahn che tive t^amá ángel n^an che a chi ino ye ne, ^ama iyon ndico che duche Ajenjo, ^ama riche, chica n^an ro, chera v^an nune che va iyehnse, ne a nahⁿ mahn va ico m^an, v^aco nune m^an, ndacond^a nune y^a. Ama yahn ihyan chih ye, din nune y^a me.

12 Cuahn che tive t^amá ángel n^an che a chi cun ye ne, chihno a nahⁿ mahn dave yahn yahn m^an, dave yahn iyo m^an, dave yahn iyon m^an, ne a nahⁿ mahn y^ahn ne, chiya d^ah m^an, a nahⁿ mahn y^an ne, hua quendihco dave iyo m^an.

13 Tuhme ndihcheró ^ama ángel che quechica ye dev^an yuhne n^an mahn n^an ro, ne chihneván che rahn ye numa dito ye:

—Chevah ihyan iyehnse, ^jama yah rí cava ye cuahn che tive te ino ángel chahn trompeta yahn ye!

9

1 Cuahn che tive t^amá ángel n^an che a chi uhn ye ne, ndihcheró ^ama ihyan che deca ro iyon deca ro ye, chica ye n^an ro, chiya ye ndiyahⁿ. Ndond^a t^ah ye ^ama llave yahn infierno. **2** Ndetahno che nahne ye ne, quendah^a yahme nduhc^a che riquendah^a n^an ^ama horno chahte, ne ^ama chi man numachahte. **3** V^an yahme me ne, quendah^a yahcadah^a che chenan cuma te vederihquentiyon nduhc^a vederihquentiyon che chenan cuma itedahn. **4** Din Dendiohs che hua cheh te chano m^an, yata yahn

yahn mān, atenān ihyan che hua chenan sello yahn Dendiohs chata ye va che din tān te nduco ye. ⁵ Cahnecun Dendiohs che cah te ihyan chahn chete che uhn iyo, ate hua cahnecun ye che cahno te ihyan. Ama rendih run yahn te nduhcā che rendih run yahn itedahn. ⁶ Checadinó te cuahn che conahn chemin ne, ama nahm ihyan che coh ye, ate metah vederih cava ye ro min, te va che co ye castigo.

⁷ Yāhcadah*n* chahn ne, ama vateyān te nduhcā che rahteyān caballo che rahn te vān cānda. Tin te ne, chenan ama nān che deca ro corona diyahnguān decā ro. Nān te ne, deca ro nān ihyan deca ro. ⁸ Yudo tin te ne, ama rahno nduhcā yudo tin ndahta. Dihyon te ne, nduhcā dihyon león. ⁹ Dāte yahn te ne, nduhcā cu che renun ticua sandādo che rendedevahn sahn ti-hcā. Cuahn che rā te ne, ama yudo rahco reche te nduhcā che rahco cárro che rindā yuhdo vān cānda. ¹⁰ Nducodahn te ne, chendudo yan yahn nduhcā itedahn, ne va vederihquentiyon yahn cava che cah te ihyan chete che uhn iyo. ¹¹ Angel yahn infierno che ndinān ye yahn te. Devāco hebreo ne, duche ye Abadón, ne devāco griego ne, duche ye Apolión. Tihcā duche ye, te ihyan min che redecuihno ye ihyan.

¹² Nduco chemin ne, a chuh ama nān vedeyah, ate renda ca te o.

¹³ Cuahn che tive tāma ángel nān che a chi ən ye ne, chihneván ama ndudo che chica nān ta diyahnguān me, vān nduh che cun dihne te che ninetave me, ¹⁴ ne rāhn ri ángel che cade tive ye trompeta me:

—Cuentate nduh che cun ángel che nchiche ye chihto ico chahte che duche Eufrates.

¹⁵ Angel chahn ne, chenan rino ye nde ndaq ura min che ntate ye, te chenan cuma ye ntiyon che ndaq ura min ne, va che cahno ye a nahm mahn va ihyan iyehnse. ¹⁶ Chihneván nduh va yahn sandado yahn ye che chendudo se yuhdo, ne ri se o ciento millón. ¹⁷ Ndihcheró che chenun se cu che duche coraza. Color yahn ne, cuah man, cue nán ro man, cuan man. Caballo yahn se ne, nduhca nán león tihchan nán te. Chende te ne, riquendá yahn man, yahme man, azufre man. ¹⁸ Nduco yahn man, yahme man, azufre man, che riquendá chende te ne, chihno te a nahm mahn va ihyan iyehnse. ¹⁹ Caballo chahn ne, chenan cuma te vederihquentiyon che cahno te ihyan nduco chende te man, nducodahn te man. Nducodahn te ne, nduhca cu tihcá, ne nduco chemin ne, renuhn yah te ihyan.

²⁰ Ihyan che ndevahn ye che hua chihno te ihyan ne, hua nto ino ye nunde yahn ye, quendi ye rendeva ye yavenan vaco chihngá man, dehenduh che redendah man ye, redin ye dendifiohs yahn ye man. Dehtenduh chemichan ne, redindah ye nduco diyahnguan man, diyahngua man, cu cuan man, tu man, yahn man, ne ndere chenan ndutinan, ate hua ronan, ndere chenan revan, te hua rihnevan, ndere chenan cah, te hua rica. ²¹ Ihyan chahn ne, hua nahm cahcoman ye yune chihngá yahn ye. Tahque ndah ye ne, quendi ye rihno ye vih man, reduco ye man, redin cuah ye man, ndere rahtenan ye nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ye man.

10*Ama ángel nda ye ama caca lihn*

¹ Chihno min ne, ndihcheró tāma ángel che detino ye chica ye vahchetero, chiya ye ndiyāhn. Quendihco əma man ntāhn cuaco chihto nān ye mān, quendihco əma curecuhnde nihno tin ye mān. Nān ye ne, əma diyāhn ro nduhcā yāhn che quenan nān ro. Cah ye ne, nduhcā che ro ruchiyāhn tihcā ro. ² Nda ye əma caca lihn nentāh ye. Chihno ye cah cuāco ye nān nuniyahñ, ne cah cueh ye ne, chihno ye ndiyāhn. ³ Tuhme cah ye numa dito ye, ne ndudo ye ne, nduhcā ndudo león cuahn che retuhche te. Cuahn che cah ye ne, chihneván ndache yune ndudo che əma yudo chenun nduhcā che rine dāve. ⁴ Chihno min ne, a va yan che dirún deh conahn ndudo chahn, ate ndaconan chihneván tāma ndudo che chica vahchetero che rāhn nducó:

—Conun ine nduh che ndache ndudo che chihneven, ne hua diron.

⁵ Tuhme ángel me che nihno cah ye nān nuniyahñ mān, ndiyāhn mān ne, ndihcheró che chenihyon ye tāh cuāco ye nān ro, ne chihneván che rāhn ye:

⁶—Nde muhn nde nān Dendiohs, ihyan min che va ye cuahn dāma mān, ihyan min che dendah ye nān ro mān, iyehnse mān, nuniyahñ mān, nducuahn che va mān, a nun cuahn conahn ⁷ ndudo yahn ye che cah ye checadino ihyan profeta yahn ye, che nde hua devano ihyan ro menān. Cuahn che tive tāma ángel nān che a co ndache ye ne, conahn.

⁸ Tuhme ndudo che a chihneván menan che chica vahchetero ne, ndaconan rahn nducó:

—Cochi, cotah caca che nda ángel che nti ye nán nuniyahñ man, ndiyahñ man.

⁹ Tuhme cháhn nán ángel chicá caca me ihyan, ne rahn ye ri ye u:

—Ngá, cocheh. Ura che cheh ne, ama yade chihñ nduhcä che riñ nedih yahn, ate cuihno cheh ne, ndacondá ya.

¹⁰ Chéh caca me, ne chinahn nduhcä che rahn ángel me ri ye u. ¹¹ Tuhme chihneván tama ndudo che rahn ri u:

—Va ca ndudo che diron yahn dehtenduh che va che cuahno co ama yahn ihyan, queri ama nación man, ndata yahn ye man, devaco yahn ye man, yahn che va che cuahno co ihyan ndinan man.

11

O ihyan che cuahndudo ye ndudo yahn Dendiohs

¹ Chihno min ne, ndondá täh ama nducocade, ne chihneván che rahn Dendiohs ri ye u:

—Cuedecade yaco chahte yáhn man, nán ta man. Namin codín doche ihyan che chenun ye chete, rendeva ye yavenán. ² Ate hua decade cuahñ chevah, te min ne, a ndondá täh sahn tama nación, ne condinun condinahño se yan yáhn chete che o raco o iyo. ³ Cuedevene te dechúh o ihyan che chenun ye tino cuan, cuahndudo ye ndudo yáhn chete che ama mil quendudo o ciento ino raco ro.

⁴ Nán Ndudo yahn Dendiohs nán che ndirun yahn o yahn olivo man, o candelero man, che vatiendi nán Dendiohs, ihyan min che rihquentiyon

ye iyehnse ne, checadinó te chemin ne, a yahn ihyan che o chahn che cuahndudo ye ndudo yahn Dendiohs. ⁵ Ndete che vate ihyan che nahm din tān ye nduco ihyan chahn ne, quendāh ruchiyaḥhn chende ye, ne cuihno cuco ye. Nducoyaca ihyan che din tān ye nduco ihyan chahn ne, va che coh ye. ⁶ Cuahtenan cuma ihyan chahn vederihquentiyon cāva che din ye che hua cuan co numanahn che cuahndudo ye mān, che din ye che nune ne, ndacondā yun mān, che din ye che cuhnde nducuahn nān vedeyah iyehnse adehno ura che nahm ye mān. ⁷ Ate cuahn che a dinahn ye ntiyon che cuahtenan cuma ye ne, quendāh əma ite tān nān infierno, cuhma te nduco ye, ne cāhno te ihyan. ⁸ Cotāve ye cuan yune viyan, yan chahte me nān che quenan yāh Dihvo vo Jesucristo. Nahm cuān ne, rāhn ihyan te yan min ne, a nahm dāma nduco Egípto mān, nduco Sodoma mān. ⁹ Nducoyaca ihyan, queri əma nación mān, ndāta yahn ye mān, devāco yahn ye mān ne, ndihchero ye tenāhn chahn chete che ino ro quenan māhn, ne hua cuahnečun ye che cuehche ye. ¹⁰ Ihyan iyehnse ne, əma co yeno ye cuahn che coh ihyan chahn, nde tuno dechuh əma tāma ye vedino yahn vih. Ama co yeno ye che coh ihyan chahn, te əma chuhrihn ye yahn vederihquentiyon che cuahtenan cuma ye. ¹¹ Ate cuihno ino ro quenan māhn ne, ndedetuhche Dendiohs ihyan, ne nducoyaca ihyan che ndihchero ye ne, əma dihya ye co. ¹² Cahnevan ihyan chahn əma ndudo che cāca nān ro, əma dito cāhma nduco ye:

—Cochi nchuhn.

Tuhme nducoyaca ihyan che hua ri rendihche

ye ihyan chahn ne, ndihchero ye che nda ye vahchetero vān man. ¹³ A ura min no ama nuhn yahn, ne ama ndeh cuan cora vah viyan, coh ndache mil ihyan. Ihyan che hua coh ye ne, ama dihya ye co, nde tuno ndeva ye yavenan Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero.

¹⁴ Nduco chemin ne, co o yune che cuhnde vedeyah, ate renda ca tāma.

Nan che chi ndache ángel che tive ye trompeta

¹⁵ Cuahn che tive tāma ángel nān che a chi ndache ye ne, chihneván che ama yudo chenun ndudo yahn ama yahn ihyan vahchetero che rāhn

Nducuahn vederihquentiyon che va iyehnse ne, a ndonda tah

Dihvo vo Dendiohs mān, Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che dechuh ye, ndedevahn ye ihyan iyehnse mān.

Dihvo vo Dendiohs cāhcantyon ye numacuahn ro.

¹⁶ Tuhme nduh che ndico cun indihte chahn ne, chehntihya ye, ndeva ye yavenan Dendiohs, ¹⁷ ne rāhn ye:

Dihve nuhn Dendiohs che ama chahte vederihquentiyon quenan cuma ne mān, che va ne numacuahn ro mān,

rente nuhn nundihve cuahn ndih yahn che chihco ro ne vederihquentiyon chahte yahn ne mān,

canan rihquentiyon ne numa dito ne mān.

¹⁸ Chi tān ihyan iyehnse, ate a nda ro che cuhnde cāde yahn nducoyaca ye mān, tenahn man,

din ne castigo ihyan che hua ri rendihche ye ndih
 mān,
 decuihno ne ihyan che redetohnan ye iyehnse
 mān.

Andā ro che ndeva ne ihyan profeta yahn ne mān,
 nducoyaca ihyan yahn ne, a chahte o hua chahte
 vederihquentiyon chenan cuma ye mān.

¹⁹ Tuhme vahchetero nān che va Dendiohs ne,
 ndihcheró yave nān che quenun ndah ndudo che
 cāh ye che ndedevahn ye ihyan yahn ye. Ura min
 ama nuhn yāhn mān, ama chiya cuah mān, ama
 chine dāve mān, ama chera yun mān.

12

Ihyan ndāhta che cuhn ite tān nduco ye

¹ Vān yāhnde yāhn ne, ndihcheró che chinahn
 ama vederihno nān ro. Chihnde ro ama ihyan
 ndāhta che decā ro dave yahn yāhn decā ro tino
 yahn ye mān, che quenun tin ye ama corona che
 chenan ndichio iyon mān, ne cuāhn ndiya cāh ye
 ne, quenan iyo. ² Ihyan min ne, rah ye che a ra yah
 chete ye, te ndā ura che cuacoyāhn ye.

³ Tuhme chihnde ro ama ite tān che ama yu
 cā te. Ite min ne, cuah te, ne chenan ndache tin
 te mān, ndiche dihnē te mān. Queri ama tin te
 ne, quenun ama corona. ⁴ A nahm māhn va iyon
 che chendihco nān ro chihtera te nde ndiyāhn
 nduco nducodahn te. Chandi yan te nān ihyan
 ndāhta me cava che cheh te dāya ye ndetāhn che
 cuhndeyān. ⁵ Ihyan ndāhta me ne, chacoyāhn ye
 ama decuāh chāhn che a va cāde che cāhcantiyon
 numachahte iyehnse. Ama chahte vederihquenti
 tyon conan cuma, nde ama ihyan hua co ndāhco

ndiya ye. Ate hua chi cheh te decuah me, te ndeva Dendiohs, chaconahn ye nān vederihquentiyan yahn ye. ⁶ Tuhme chano ihyan ndāhta me, cuahn ye conan ye əma cuan yāhn nān che metah duhva nan che a ndihcoyān Dendiohs. Min cāhcacéh ye ihyan chete che əma mil quendudo o ciento ino raco ro.

⁷ Adive ne, Miguel nduco ángel che rihquentiyan ye ne, cuhn ye nduco ite tān me mān, ángel yahn te mān. ⁸ Hua chicha te, ne ametah chi chahtenan te vāchetero nduco vih. ⁹ Tahque ndah ne, chacondāh ye ite nduco ihyan yahn te nde ndiyāhn. Ite tān me ne, a chemin che chundah, sahn min che ndacondā se cu ro menan me mān, sahn min che quechica numachahte iyehnse, rihncéh se ihyan mān.

¹⁰ Tuhme chihneván əma ndudo vahchetero che əma dito rāhn:

—A chihco ro Dendiohs yuhn vo vederihquentiyan chahte che quenan cuma ye, a ndero ndi che a ndedevahn ye ihyan yahn ye. Dechuh ye Dihvo vo Jesucristo, cāva che ndedevahn ye ihyan iyehnse, ne a ndā ro che ndondā tāh ihyan min vederihquentiyan, cuanān cāhcantiyon ye. Tihcā, te a denda chundah, sahn min che ricanunde se yahn dihno vo nān Dendiohs nde ro nde rāhn.

¹¹ Dihno vo chahn ne, ndāhco ndiya ye vederihquentiyan yahn se, te chi chahtino ye Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhcā əma itecuche lihn che chi te vedino nān Dendiohs, quendi ye cahndudo ye Ndudo Ndāh yahn ye, nde hua din vāh ye sahn andahre va che coh ye.

¹² Chemin che nchuhn che vate ne vahchetero ne, cuahte ne vedeyeno. Me nchuhn che vate ne

iyehnse mān, che vatechica ne nān nuniyahñ mān ne, iyah rí cāva ne!, te nducote denda chundah ne, numacuahn vedetān cochi se vān nchuhn, ne a devano se te cuihno te neve ro me, a cuihno vederihquentiyon yahn se.

¹³ Cuahn che chendah ite tān me nde ndiyahñ ne, quendah te ihyan ndahta me. ¹⁴ Ate ihyan ndahta me ne, din Dendiohs che quenan reche ye nduhcā reche ihyá, nduco tihcā ndevahn ye, ne quendiñco yaco ye, cuahn ye yahn nān che metah dehva. Min cāhcachéh Dendiohs ihyan chete che ino nduyo quenan māhn. ¹⁵ Ite tān me ne, tendah te nune chende te cava che ndo ama ico, canerine ihyan ndahta me. ¹⁶ Ate hua dehva chi yahn ye, te chehchenun yāhn min, ne chera nun nune me. ¹⁷ Nduco chemin ne, ama chi tān ite min nduco ndahta me, ne cuahn tē, din tān te nduco ndata yahn ye, ihyan chahn che redinahn ye vederihquentiyon yahn Dendiohs, ritahno ye Dihvo vo Jesucristo.

13

O ite tan

¹ Vān yāhnde yāhn ne, anduhneca ndete che chandí chihto nuniyahñ. Min ndihcheró ama ite tān che chenan ndache tin te mān, ndiche dihne te mān. Queri ama dihne te ne, quenan ama corona, ne queri ama tin te ne, quenan ama ndudo che chihnga rāhn yahn Dendiohs. ² Ite min ne, decā ro yāhyan de cā ro te. Cāh te ne, nduhcā cāh oso, ne chende te ne, nduhcā chende león. Ite tān che quendah te ihyan ndahta me ne, ndaco te vederihquentiyon che quenan cuma te tāh ite che

deca ro yahyan deca ro me cava che cahcantiyon te menun te. ³ Ite che deca ro yahyan deca ro me ne, ama tin te ne, ama yah, adeche coh te. Ate ndoyahn te, ne ama rahn ino ihyan iyehnse, ne chinduco ye ite. ⁴ Ihyan iyehnse ne, ndeva ye yavenan ite ndinan me yahn che ndaco te vederihquentiyon yahn te tāh ite che tama me. Namin ndeva ye yavenan ite che ndondā tāh te vederihquentiyon me, ne rahn ye yahn te:

—Metah nde ama ihyan nduhcq te. Nde ama ye hua co ndahco ndiya ye vederihquentiyon yahn te.

⁵ Namin ndondā tāh te vederihquentiyon che ndonan mān te ite mān, chihngā cahma te yahn Dendiohs mān, ne cahneçun Dendiohs che cahcantiyon te chete che o raco o iyo. ⁶ Chihngā rahn te yahn Dendiohs mān, ndahchenan te vahchetero nān che va ye mān, ihyan yahn ye che chenun ye min mān. ⁷ Namin cahneçun ye che cuhma te nduco ihyan yahn ye nde ndahco ndiya te ihyan, ne nuhnde tāh te vederihquentiyon che cahcantiyon te nducoyaca ihyan iyehnse, queri ama nación mān, queri ama ndata yahn ye mān, devaco yahn ye mān. ⁸ Nān libro yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhcq ama itecuche lihn che chi te vedino nān Dendiohs ne, nde ro che metah cuhnde iyehnse ne, chenan caca ihyan che chenan cuma che cuahtenant ye vahchetero numacuahn ro, ne nducoyaca ihyan che hua chenan che duche ye nān libro me ne, ndeva ye yavenan ite min.

⁹ Nducoyaca nchuhn, cuendedecadino ndah ne yahn ndudo che cahmá. ¹⁰ Cuedevano ne te

nducocoyaca ihyan che din ye preso ihyan chenahn ne, namin va che co ye preso, ne ihyan che cahno ye ihyan ne, namin nduco vederih min va che coh ye. Chemin che ihyan yahn Dendiohs ne, nahnh che cuahnen cuma ye vedechahtino man, nahnh che quendi ye cotahno ye Dihvo vo Jesucristo man.

¹¹ Chihno min ne, ndihcheró tama ite tan che quendah ro te ndiyahn. Ite min ne, chenan o dihne te che decá ro dihne itecuche lihn decá ro, ne numacuahn vedetan rah ta te. ¹² Quenan cuma te vederihquentiyon yahn ite che chi yah tin me, ne redinahn te yahn te, nde redin te fuerza ihyan iyehnse che ndeva ye yavenan ite min. ¹³ Redin te vederihno rahte nde redin te che ra yahn che rica nan ro, rendihchero ihyan. ¹⁴ Ite ndinan me, ite min che ndoyahn te che ndaca yah tin te nduco espada ne, cah yune te che din ite che tama me vederihno, ne nduco chemin chihncgeh te ihyan iyehnse, chinun te ihyan che ntave ye ite ndinan me. ¹⁵ Cuahn che a ntave ye ite che ndinan me ne, ndondá tah ite che tama me vederihquentiyon che din te che conun ico man, che co cahma man, ne cahcantiyon te che coh ihyan che hua ndeva ye yavenan. ¹⁶ Chihquentiyon te che ihyan che rinduco ye ite, nde checayha nde checune, ihyan cuihca man, ihyan chevah man, ihyan che redin ye ntion yahn ihyan man, ihyan che redin ye ntion yahn man ye man, che conan cade yahn ite ndinan yahn te tah cuaco ye o chata ye. ¹⁷⁻¹⁸ Nde ama ihyan hua co cua ye, nde hua co ndihcue ye, ndete che hua quenan cade yahn te ihyan. Cade min ne, número an ciento quenan ino raco an, ne nahnh che ndedecadino nchuhn nduco cudado

cava che conahn ne deh conahn.

14

Ihyan che ąma ciento quenan o raco cun mil chahn ne, chitaye ąma himno ra, ndeva ye yavenan Dendiohs

¹ Chihno min ne, ndihcheró Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhcą ąma itecuche lihn che chi te vedino nān Dendiohs, nti ye tingüete che duche Sion, ne nduco ye ihyan che ąma ciento quenan o raco cun mil chahn che chenan çade chata ye che duche Dihvo vo mān, Chido vo Dendiohs mān. ² Chihneván che ri ihyan arpa, ne ąma yudo chenun che ca nāhn nāhn rahco mān, nduhcą che rine dave mān. ³ Tuhme canan rita ihyan chahn ąma himno ra nān va Dendiohs, min nān che chenun nduh che cun che decą ro ite decą ro me mān, nduh che ndico cun indihte chahn mān. Nde ąma ihyan hua co conun ino ye himno min, atenān ihyan che ąma ciento quenan o raco cun mil chahn che ndedevahn Dendiohs ihyan vān ihyan iyenhse. ⁴ Ihyan che ąma ciento quenan o raco cun mil chahn ne, hua chahtenan cuma ye ndahta. A ihyan chahn menān vihca che ndihco vih Dendiohs ihyan cava che din ye ntiron yahn ye mān, ntiron yahn Dihvo vo Jesucristo mān. Rinduco ye Dihvo vo nān ntiron yahn ye adecotino che quechica ye. ⁵ Ihyan chahn ne, hua nte ye nde ąma ndudo cuendo, dave yavenān ye nān Dendiohs.

Ino ángel

⁶ Chihno min ne, ndihcheró ąma ángel che quechica ye devān yuhne mendahn nān ro,

nda ye vederihquentiyon che cuahndudo ye Ndudo Ndañ yahn Dihvo vo Jesucristo, cahnevan nducoyaca ihyan iyehnse, queri ama nación mān, ndata yahn ye mān, devaco yahn ye mān. ⁷ Rāhn ángel me numa dito ye:

—Cuenevahneun nchuhn Dendiohs, ihyan min che dendah ye nān ro mān, iyehnse mān, nuniyahñ mān, vaco nune mān. Cuendeva ne yavenān ye, te a ndā ro che techecāde ye.

⁸ Tuhme quendāh yahn tāma ángel, ne rāhn ye:

—Ihyan yan Babilonia che ama chi nān chi chahte ne, a denda ye. Ihyan chahn ne, ndere chahtechica ye, chahtendihco ye nunde, nde ti-hyon yune ye ihyan numachahte iyehnse che dama chi ye nduco ye. Ate mān ne, a denda ye.

⁹ Quendāh yahn tāma ángel nān che chi ino ye, ne ama dito rāhn ye:

—Ihyan che ndeva ye yavenān ite tān che ndinān me mān, che ndeva ye yavenān che ntāve ye che conan menun te mān, che cuahneun ye che conan cāde yahn te tāh ye o chata ye mān ne, ¹⁰ numacuahn vedetān din Dendiohs castigo ihyan, cuahnenun ye vān ruchiyañ che riche nduco azufre. Nān Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhcā ama itecuche lihn che chi te vedino mān, nān ángel yahn Dendiohs mān ne, va che co ihyan chahn castigo yah. ¹¹ Cuahn dāma cuahnenun ye min vān ruchiyañ, chuhrihn ye nde ro nde rāhn.

¹² Chemin che ihyan yahn Dendiohs, ihyan chahn che renevahneun ye vederihquentiyon

yahn ye mān, riquendi ritahno ye Dihvo vo Jesucristo mān ne, nahm che cuahtenant cuma ye vedechahntino.

¹³ Tuhme chihneván əma ndudo che chica vahchetero che rāhn ri u:

—Codiron tuhca: “Ama ndah ro yahn tenahn che chitahno ye Dihvo vo Jesucristo cuahn che chahtenan ye iyehnse.” Namin codiron ndudo cuh che rahn Vaco Ndah yahn Dendiohs: “Man ne, cuahnte tuhno ye, a quenan nān che din ye ntiyon yahn Dendiohs, chahtenan ye iyehnse. Nducote runecāde chahtenan ye min ne, mān ne, əma ndah ro yahn ye.”

Ndā ro che cuhnde cāde yahn nducoyaca ihyan

¹⁴ Tuhme ndihcheró əma man cua, ne menān man me ne, va ihyān min che rinduco ye nducoyaca ihyan. Quenun tin ye əma corona diyahnguān, ne nda ye əma hoz che əma can. ¹⁵ Ura min chica tāma ángel vahchetero nān va Dendiohs, ne numā dito ye rāhn ye ri ye ihyan min:

—A ndā ro che ndevahhn ne ndute ndāta che va iyehnse. Čuica ne trigo, cuenedin dāma ne, te a va yan.

¹⁶ Tuhme ihyan che va ye nān man me ne, chica ye trigo nduco hoz yahn ye, nedin dāma ye.

¹⁷ Chihno min ne, chica tāma ángel vahchetero nan va Dendiohs, ne namin nda ye əma hoz che əma can. ¹⁸ Tuhme ángel che redin ye cudādo yāhn nāta me ne, chica ye min, ne numā dito ye rāhn ye ri ye ángel che nda ye hoz me:

—Cotah hoz yehn, ne cuique ndute yahn dihyo uva che va iyehnse, te a nine.

19 Dinahn ángel me, ne chica ye duhndo uva nduco hoz yahn ye, chih ye chete tanque nān che va che cuhno. Checadinó te che cuhno uva chahn ne, conahn nduhcā che din Dendiohs castigo yah ihyan nunde. **20** Ndiheró che chihno uva chahn cuahn chihto yan Jerusalén. Cuahn che ndo ya tanque me ne, demān yun ndiquendāh, chetuhn ntahn cuaco chihto tanque me tenduh ino ciento kilómetro, ne che yano ne, rehche ama caballo van yun me rahn nde nān freno yahn te.

15

Ndache ángel che chenan cuma ye vederihquentiyon che din ye castigo ihyan iyehnse

1 Chihno min ne, ndihcheró che chinahn tāma vederihno chahte. Chihnde ro ndache ángel che chenan cuma ye vederihquentiyon che din ye castigo ihyan iyehnse. Nduco chemin ne, cuihnonan vedeyah che numacuahn vedetān cāh Dendiohs ihyan.

2 Tuhme ndihcheró nān che decā ro tuyuno deca ro me che chahte nduhcā ama vine. Ama diyāhn ro nduhcā ruchiyaḥhn. Chihto min ne, vatendi ihyan che hua nevahne cun ye ite tān me mān, che nentāve ihyan yahn te menun te mān, che hua cahne cun ye che conan cāde yahn te ihyan mān. Nda queri ama ye arpa che a necāh Dendiohs ihyan, **3** ne rita ye himno che dirun Moisés, ihyan min che din ye ntiyon yahn Dendiohs mān, dirun Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhcā ama itecuche lihn che chi te vedino nān Dendiohs mān. Himno me ne, tuhca:

Dihve nuhn Dendiohs, ndih che ɣama chahte ved-
erihquentiyon quenan cuma ne,
ɣama ndahcã nducuahn che din ne!

A ndih che rihquentiyon ne nducuahn nación.
Ʉama runecade ne nãn vederihquentiyon yahn
ne!

⁴ Dihve nuhn, nducoyaca ihyan renevahnecon ye
ndih, rendeva ye yavenan ne.

Atenãn ndih che ndah, te ndiyu ihyan nunde ndih.
Ihyan nducuahn nación ndã ye nãn ne, ndeva ye
yavenãn ne,
te a ndero ndi che Ʉama runecade ne nãn vederi-
hquentiyon yahn ne.

⁵ Chihno min ne, min vahchetero ndihcheró che
nane vah tino nãn che riya Dendiohs ro menãn.

⁶ Namin ndihcheró che quendãh ndache ángel,
nda queri Ʉama ye vederihquentiyon che din ye
che chuhrihn ihyan ro che cuihno iyehnse. Che-
nun ye tino cua che tuno diyahn ro mân, chenun
ticua ye cinturón diyahnguan mân. ⁷ Tuhme Ʉama
cha che deca ro ite deca ro me, cah Ʉama cuh
diyahnguan queri Ʉama ye. Nduh che ndache
cuh chahn ne, chenun Ʉama nãn nune, ne nduco
chemin ne, numacuahn vedetãn din Dendiohs
castigo ihyan iyehnse. ⁸ Ura min Ʉama chito yahme
nãn che quenun Dendiohs, ne nduco chemin chi-
hnde ro che Ʉama yudo vederihquentiyon yahn ye.
Nde Ʉama ihyan hua co ndã ye min nde cuihno co
ihyan iyehnse castigo yah, din ángel che ndache
chahn.

16

Ndache ángel nda ye Ʉama cuh queri Ʉama ye

¹ Tuhme chihneván ndudo che əma yudo che-nun vahchetero che rahn ri nduh che ndache ángel chahn:

—Cuahn ca əma ca əma nchuhn, ndahco ya ne nune che chenun cuh yahn ne min iyehnse.

² Cuahn che cuahn əma ye, ndahco ya ye cuh yahn ye ne, nducoyəca ihyan che chenan çade yahn ite tən me ihyan mən, che rendeva ye yavenan che nentəve ihyan yahn te menun te mən ne, quendəh əma yute che əma yah ihyan.

³ Cuahn che cuahn təma ángel nən che chi o ye ne, ndahco ya ye cuh yahn ye nən nuniyah̄n, ne ndacondə yun nduhcə yun yahn tenəhn, chih nducoyəca nən ite che chenun te.

⁴ Cuahn che cuahn təma ángel nən che chi ino ye, ndahco ya ye cuh yahn iyehnse ne, nducuahn ico mən, vəco nune mən, ndacondə yun. ⁵ Tuhme ángel che va təh ye vederihquentiyon che din ye cudo nune ne, ndeva ye yavenən Dendiohs, ne chihneván che tuhcə rahn ye:

—Dihvē Dendiohs che va ne numacuahn ro, ndiyu ihyan nunde ndih. Redin yahn che din ne castigo ihyan sih tihçə, cuh ye yun, ⁶ te a ihyan sih che chihno ye ihyan yahn ne mən, profeta yahn ne mən, chihtera ye yun yahn ye.

⁷ Namin chihneván təma ndudo che chica nən ta min vahchetero che rahn:

—Dihve nuhn Dendiohs che əma yudo vederihquentiyon che quenan cuma ne, cuəco rahn ye, te numa cuəco techecəde ne yahn ihyan sih.

⁸ Cuahn təma ángel nən che chi cun ye, ndahco ya ye cuh yahn ye nən yəhn che quendihco nən ro, ne quenan cuma yəhn me vederihquentiyon

che cahcayahn ihyan iyehnse. ⁹ Ama chiche nducoyaca ye, ate nde nduco nduh hua nto ino ye nunde yahn ye, nde hua ndeva ye yavenan Dendiohs, ihyan min che va tāh ye vederihquentiyon che din ye castigo ihyan. Tahque ndah ye ne, chihnga rahn ihyan chahn yahn ye.

¹⁰ Cuahn tāma ángel nān che chi uhn ye, ndahco ya ye cuh yahn ye nān che va ite tān me rihquentiyon te, ne chi man mumachahte nān che rihquentiyon te. Nducoyaca ihyan ne, nde tuno racondi ye, recāh dihyon ye chihya ye, te əma retāh yah ihyan. ¹¹ Rahva ye yahn Dendiohs yahn che rechuhrihn ye che ra yah ihyan mān, che chenan yute ihyan mān. Nde tah hua ndā yahn ye che nto ino ye nunde yahn ye.

¹² Cuahn tāma ángel nān che chi ən ye, ndahco ya ye cuh yahn ye chete ico chahte che duche Eufrates, ne tihnan ico me, ndo əma yune cāva che chuh əma yahn rey che chica ye cuahn nān che riquendā yahn. ¹³ Tuhme ndihcheró ite tān che ndinān me mān, ite tan che quendah van nune mān, ite tān che quendah ro ndiyahnh, che redin cāte che rahndudo te Ndudo yahn Dendiohs mān. Čhende queri əma ite chahn ne, quendah əma vaco chihnga che deca ro yahva deca ro. ¹⁴⁻¹⁶ Vaco chihnga chahn ne, redin vederihno, ne rahn numachahte iyehnse che renedin dāma nducoyaca rey əma cuān che duche Armegedón che devaco hebreo, cāva che cuhma ye ro che techecāde Dendiohs, ihyan min che əma chahte vederihquentiyon quenan cuma ye.

Tuhme chihneván ndudo che rāhn Dihvo vo Jesucristo tuhcā:

—Cuihco nchuhn cuđado che cahmá nduco ne. U ne, adenān ndá nduhcq che renda sahn duco ura che huá vateyān ihyan. Ama ndah ro yahn nchuhn ndete che vateyān ne ro min mān, ndete che dave yavenān ne mān.

¹⁷ Cuahn tāma ángel nān che chi ndache ye, ndāhco ya ye cuh yahn ye devān yuhne, ne chihneván ama ndudo che chica vahchetero nān va ihyan ndinān me. Ama dito rāhn tuhcā:

—A chinahn vedeyah che nda nduh che ndache ángel chahn.

¹⁸ Tuhme chiya cuah mān, chine dāve man, ama yudo chi mān, ama nuhn yāhn mān. Nde tahque ca dito ca nuhn che co cuahn che nuhn ro che vate ihyan iyehnse. ¹⁹ Yan che nduhcq yan Babilonia che ̄ama chi nān chi chahte ne, ndah, chi ino ndi. Namin nducuahn yan rahte numachahte iyehnse ne, chihno ndora. Tuhme numacuahn vedetān din Dendiohs castigo yah yan min che nduhcq Babilonia. ²⁰ Nducuahn ico rahte che vate iyehnse mān, che vate chete nuniyahñ mān ne, chihno ndora. ²¹ Namin chera yun vān ihyan iyehnse. Ama rahte, i tenduh o raco kilo queri ̄ama. Tuhme ̄ama chihngā rāhn ye yahn Dendiohs yahn castigo yah che chera yun me.

17

Tāhn che ̄ama ndere quechica me

¹ Chihno min ne, ndihcheró ̄ama cha ángel che nda ye nduh che ndache cuh chahn, ne rāhn ye ri ye u:

—Cochi ndihchero castigo che co tāhn che ̄ama ndere quechica me che va te nān nuniyahñ. ² Rey

che vate se iyehnse ne, ndere chahtenan se nduco te, ne nducoyaca ihyan iyehnse ne, quendi ye yune chihnga yahn te.

³ Tuhme din Vaco Dendiohs che chihno che quenda ama ángel u ama cuan yahn nan che metah duhva. Min ndihcheró tahn ndere quechica me, quendudo te ama ite tan che cuah te m̄an, che chenan ndudo che chihnga rahn yahn Dendiohs numachahte te m̄an. Chenan ndache tin te m̄an, ndiche dihne te m̄an. ⁴ Tahn ndere quechica me, quenun te ama tino morado m̄an, cuah m̄an, ne necuco te diyahnguan m̄an, tu diyahhn m̄an, perla m̄an. Nda te ama vaso diyahnguan ndito dehtenduh che chihnga, rihco ro nunde yahn te che ndere quechica te. ⁵ Nan chata te ne, quenan che duche te che nde ama ihyan hua renahn ye, ndirun tuhca: “Yan che nduhc̄a yan Babilonia che ama chi nān chi chahte. Yan che chihnde nducuahn nunde chihnga, quendi yan chenahhn.” ⁶ Checadinó che ndehdame te yun yahn ihyan yahn Dendiohs che cahndudo ye Ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo, ne ama cuahn inó chi yahn chemin. ⁷ Tuhme rahn ángel me ri ye u:

—Hua cahn ine co. Té che cadine deh conahn yahn tahn min m̄an, ite che quendudo te m̄an, deh conahn yahn ndache tin te m̄an, ndiche dihne te m̄an. ⁸ Ite min ne, quenan te iyehnse ro menan, ne chih te. Ate ntuche te, ne a nun va che caca te nān che quenun chiche te, nda tun te iyehnse numanahn che ametah din Dendiohs castigo ite, conun te vān ruchiyahn cuahn dāma. Nducoyaca ihyan che hua chenan cāca ye nān lista yahn

Dendiohs nde ro che metah cuhnde iyehnse ne, ama cahn ino ye che ndaconan ndihchero ye ite, te quenan te iyehnse ro menan, ne chih te, ate ndaconan ntuche te.

⁹ Codiron chu cava ihyan che ndedecadino ye nduco cudado: Che ndache tin ite min ne, conahn che ndache ico nan che va yan min che quenan che duche chata tahn min. ¹⁰ Namin che ndache tin te ne, conahn che ndache rey. Uhn rey chahn ne, a chih se, tama se nan che chi an se ne, ri-hquentiyon ca se, ne tama se nan che co ndache se ne, metah conda tah se vederihquentiyon. Cuahn che conda tah se vederihquentiyon ne, hua rahn conan se. ¹¹ Me ite tan me che chih te, ne ntuche te, ite min che va che co te castigo van ruchiyahn ne, conahn tama rey nan che co nine se che cuhnde tah se ntiyor che chahtenan sahn che ndache chahn.

¹² Me che ndiche dihne te ne, conahn che ndiche rey che coman cuahste se, cuahtenant cuma se vederihquentiyon ama ura dama nduco ite tan me. ¹³ Sahn chahn ne, co dama ndudo yahn se nduco vih, conan se ite tan me. ¹⁴ Cuahtecuhma se nduco Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhca ama itecuche lihn che chi te vedino nan Dendiohs. Ate ndahco ndiya ye sahn, te ihyan min ne, tahque yudo vederihquentiyon yahn ye che co nducoyaca rey man, ihyan yudo ihyan rahte man. Ihyan che nduco ye ihyan ne, a tendahnun Dendiohs ihyan, nedin yahn ye ihyan. Ihyan chahn ne, redinahn ye ndudo yahn ye.

¹⁵ Namin rahn ángel me ri ye u:

—Nuniyahn nan che va tahn che ndere

quechica me ne, conahn ihyan numachahte iyehnse, nducuahn nación mān, ndata yah̄n ye mān, devāco yahn ye mān. ¹⁶ Nduh che ndiche rey che conahn yahn dihne ite tān me ne, condinun condinahno se yan min che nduhcā Babilonia, cahnevi se nducuahn dehtenduh che va, cuihno ndahtera se, cahquiyah̄n se. ¹⁷ Tihcā din se, te mān Dendiohs cahma nun ye chete chedave se che dinahn se che nah̄n ye. Chemin che codāma ndudo yahn se nduco vih, conan se ite tān me nde che conahn nduhcā che rāhn Dendiohs. ¹⁸ Ndahta ndere quechica me ne, conahn yan min che nduhcā yan Babilonia che əma chi nān chi chahte mān, nān che rendahco ndiya nducoyaca rey yahn numachahte iyehnse mān.

18

Chihnonan yahn yan che nduhcā yan Babilonia

¹ Chihno min ne, ndihcheró tāma ángel che numacuahn vederihquentiyon chica ye vahchetero, ne əma quendihco dave numachahte iyehnse ura che chiya ye. ² Ama dito rāhn ye tuhcā:

—A chihnonan yahn yan min che nduhcā yan Babilonia che əma chi nān chi chahte. Mān ne, min nedin vāco vaco chihngā mān, rahte yahda chihngā mān. ³ Tihcā chahno chi, te ihyan yan min ntihyon yune ye ihyan yahn nducuahn nación che ndere cuahitechica ye, cuahrendihco ye nunde. Namin nducoyaca rey yahn numachahte iyehnse ne, dāma chi ye nduco ihyan yan min, ne vān nunde yahn ihyan chahn ne, chi cuihca nducoyaca sahn rendihcue.

⁴ Tuhme chihneván tama ndudo che chica vahchetero che rahn tuhcá:

—Nducoyáca nchuhn ihyan yáhn, cuendiquendah ne yan min cava che hua dama co ne nduco ihyan yan min man, cava che hua nduco ne co ne castigo che co ihyan chahn man, ⁵ te ihyan chahn ne, a decuihta nduh ye nunde yahn ye, ne a nda ro che dín castigo ihyan. ⁶ Man ne, va che chuhrihn ye nduhcä che cah rihn ye ihyan chenahn, nde condudonan ca chuhrihn ye, nedihve ye nunde yahn ye. Nde tahque chuhrihn man ye che co che din ye che chuhrihn ihyan chenahn. ⁷ Va che ama chuhrihn ye, co ye castigo yah, yahn che numacuahn vedeyade chahte ye iyehnse, ne numa ino ye ndere chahtechica ye, chahtendihco ye nunde. Ihyan chahn ne, ndedecadino ye che ametah duhva nduhchan ye. Hua dehva co yahn ye, nde hua vateman ye, che rahco ye. ⁸ Chemin che ndo dama nducuahn castigo che co ye. Chuhrihn ye man, ndihche ye cuico man. Cuihno coh ye, nde cuihno cuco yan vaco ye. Tihca va che cuahno co ye, te a Dihvo vo Dendiohs che din ye castigo ihyan, ne ihyan min ne, ama chahte vederihquentiyon yahn ye.

⁹ Nducoyáca rey yahn numachahte iyehnse che dama chi ye nduco ihyan chahn, chahtendihco ye nunde ne, ndihchero ye che cuihnonan yahn ihyan chahn, cuihno cuco yan vaco ye, ne ama condache ye, nde cuaco ye. ¹⁰ Nde hua nahndedecadino ye yahn castigo me, che vah ye, ne cahma ye:

—¡Ama yah ri nuhn cava nchuhn! Yan vaco ne che nduhcä yan Babilonia, ama chi nan chi chahte

ro menan, ate man ne, ama yune no chihno ndo iya, din Dendiohs castigo.

¹¹ Namin nducoyaca sahn rendihcue ne, condache se, nde cuaco se cava yan min, te ametah ndaca duh che cua dehtenduh yahn se: ¹² diyahnguan man, diyahngua man, tu diyahnh man, perla man, nducuahn nan tino ndah, tino morado man, tino cuah man, nducuahn nan yahn che ndah ran man, yahn ndah man, dehtenduh che ndindah nduco marfil man, cu man, cu cuan man, tu che duche marmol man, ¹³ canela man, ndute dan man, cuhn man, yunedan che duche mirra man, nunedan man, vino man, aceite man, yune pan man, trigo man, ite dito man, itecuché man, caballo man, carro man, nde ihyan che rendihcue se man. ¹⁴ Ndedecadino se: “¡Tiya ihyan che ama chenan cuma vedecuihca me! ¡Tiya ihyan che ama renan ino dehtenduh che ndah me!”

¹⁵ Nducoyaca sahn che chi cuihca se yan min, ndihcue se dehtenduh ne, nde hua nahnd edecadino se yahn castigo che chi ihyan chahn, che vah se. Ama condache se, nde cuaco se, ¹⁶ ne cahma se:

—Ama ri ndache nuhn cava yan min! Ro menan me ne, ama chi nan chi chahte, ama chihnde vedecuihca. Nduhcá ama ndahta che ama nendeva ca te nduco tino ndah, tino morado man, tino cuah man, che neneuco te diyahnguan man, tu diyahnh man, perla man ne, tihcá yan min. ¹⁷ Ate man ne, ama yune no chihnonan yahn vedecuihca me.

Nducoyaca sahn ricahca bárco man, sahn ndinan yahn se man, ihyan che nda se chede man,

nducoyaca sahn chenahn che redin se ntiyon nañ nuniyahñ man, chan yahn se,¹⁸ ndihchero se ura che riche. Necahco yah se, ne rahn se numa dito se:

—Ro menan me, ñama chi nañ chi chahte yan cah! ñnde ñama yan nduhca!

¹⁹ Chih se yune yahn van yudo tin se, raco se man, rah ran se man, ne rahn se numa dito se:

—Ro menan me ne, ñama chi nañ chi chahte yan cah! Min chi cuihca nducoyaca sahn che va bärco yahn se, techeçan se dehtenduh nañ nuniyahñ. Ate man ne, ñama yune no chihnonan yahn. ñAma yah ri nuhn çava!

²⁰ Me nchuhn, che chenun ne vahchetero man, nchuhn ihyan apóstol man, nchuhn che rahndudo ne Ndudo yahn Dendiohs man, nchuhn ihyan yahn Dendiohs man, cuahte yeno ne, te techeçade Dendiohs yahn ne, din ye castigo ihyan yan min.

²¹ Tuhme ñama ángel che ñama dito ye ne, chetah ye ñama tu nduhca ñama tu yudo, chihnon ye van nuniyahñ, ne rahn ye:

—Tihca cuahno co yan che nduhca yan Babilonia che ñama chi nañ chi chahte, ne ametah ndaconan ndihchero ihyan.²² Ametah ndaconan cuahco arpa man, flauta man, trompeta man, yan min. Ametah ndaconan cuahte ihyan redin ntiyon, nde metah ndaconan cuahco molino.²³ Ametah ndaconan co ro yahn, ametah ndaconan cuahte vihco ihyan che rihnevaco ye. Andahre ro menan me ñama chi cuihca sahn rendihcue yan min man, andahre ñama chihncgeh ihyan yan min ihyan nación chenahn, ntiyon

yune ye ihyan che ndere cuahitechica ye, cuahendihco ye nunde, ate mān ne, a chihnonan yahn.

²⁴ Ihyan yan min ne, ndehdame ye yun yahn ihyan che cahndudo ye Ndudo yahn Dendiohs mān, ihyan yahn Dendiohs mān, che chih ye yan min, numachahte iyehnse mān.

19

¹ Chihno min ne, chihneván che ąma dito rāhn ąma yāhn ihyan che chenun ye vahchetero:

—Ndeva vo yavenan Dendiohs yuhn vo, te ąma chahte vederihquentiyon yahn ye, ne ndedevahn ye uvo. ² Retechecade ye numa cuaco, ne din ye castigo ihyan yan che nduhcā yan Babilonia che ąma chi nān chi chahte. Ihyan chahn ne, retihyon yune ye nducoyaca ihyan iyehnse che ndere cuahitechica ye, cuahendihco ye nunde. Ate mān ne, din Dendiohs castigo ihyan, yahn che chihno ye ihyan yahn ye.

³ Ndaconan rāhn ihyan chahn che chenun ye vahchetero:

—Ndeva vo yavenan Dendiohs, te yan min ne, cuco cuahn dāma.

⁴ Tuhme nduh che ndico cun indihte chahn mān, nduh che cun che deca ro ite deca ro me mān, chehntihya ye, ndeva ye yavenan Dendiohs che va ye nān che rihquentiyon ye, ne rāhn ye:

—¡Tihcā co! ¡Ndeva nuhn yavenan ne!

⁵ Ura min chihneván ąma ndudo che chica nān va ye, che rāhn tuhcā:

—Nducoyaca nchuhn, nde ihyan ndinān mān, nde ihyan chenahn mān, che renevahne cun ne

Dendiohs yuhn vo, redin ne ntiyon yahn ye ne, cuendeva ne yavenan ye.

Dihvo vo Jesucristo ne, ndeva ye ihyan yahn ye

6 Chihno min ne, chihneván ąma ndudo che ąma yudo chenun, nduhcą cuahn che ąma rahco ico man, ąma rine dave man. Ndudo min ne, ndudo yahn ąma yahn ihyan che ráhn ye tuhcą:

—Ndeva vo yavenan Dihvo vo Dendiohs, ihyan min che ąma chahte vederihquentiyon yahn ye, te a canan rihquentiyon ye numacuahn vedeyudo.

7-8 Ndeva vo yavenan ye numacuahn vedeyeno, te Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhcą ąma itecuche lihn che chi te vedino nān Dendiohs ne, a nda ro che ndeva ye ihyan yahn ye. Ihyan chahn ne, anduhneca ąma tahn che neneva ca te tino cua che nde tuno diyahn ro, che a va yan te che cahnevaco te. Tihcą, te a vate yan ye, chenun ye tino cua cava che ndeva Dihvo vo ihyan. Che chenun ye tino cua ne, conahn che a ihyan yahn Dendiohs ihyan, a dave yavenan ye.

9 Tuhme ráhn ángel me ri ye u:

—Codiron tuhcą: “Ama ndah ro yahn ihyan che ndeva Dihvo vo Jesucristo ihyan.”

Namin ráhn ye ri ye u:

—Nducuahn dehtenduh che ráhn rí di ne, a man Dendiohs chihquentiyon ye.

10 Tuhme chehntihyá nān ángel me cava che ndevá yavenan ye. Ate ráhn ye ri ye u:

—Hua din tihcą, te u ne, anduhneca nchuhn che redin ne ntiyon yahn Dendiohs, riquendi ne numa ino ne, ritahno ne ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo. ¡Cuendeva yavenan Dendiohs!

Cuedevano nchuhn te ihyan che rahndudo ye ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo ne, ndiyu che cuande yahn mān ye che rahndudo ye, te a mān Dendiohs che rihquentiyon ye ihyan.

Ihyan che quendudo ye caballo cua

¹¹ Chihno min ne, ndihcheró che quendah vahchetero, ne chihnde ro ̄ama caballo cua. Ihyan che quendudo ye ite ne, duche ye Ihyan Che Redinahn Ye Ndudo Yahn Ye mān, Ihyan Che Numa Cuaco Quechica Ye mān. Ihyan min ne, retechecade ye numa cuaco, rendahco ndiya ye ihyan che rendihche tān ye Dendiohs. ¹² Ndutinān ye ne, ̄ama riya nduhcā ruchiyahn. ̄Ama ndeh corona chendudo tin ye, ne chata ye ne, ndirun che duche ye che atenān mān ye renahn ye. ¹³ Quenun ye ̄ama tino che ̄ama chenan yun, ne duche ye Ndudo yahn Dendiohs. ¹⁴ Nda ye ̄ama yahn ángel che cuhma ye. Ihyan chahn ne, chenun ye ̄ama nān tino ndah che cua cuche, chendudo ye caballo cua. ¹⁵ Ihyan ndinān me ne, quetah chende ye ̄ama espāda che ̄ama can, ne nduco chemin ne, ndāhco ndiya ye ihyan yahn nducuahn nación. Cāhcantiyon ye ihyan numacuahn vedeyudo, ne din ye castigo yah ihyan numacuahn vedetān nduhcā che nahn Dendiohs, ihyan min che ̄ama chahte vederihquentiyon yahn ye. ¹⁶ Nan tino yahn ye mān, nān dihma ye mān, ndirun tuhcā: “Rey che tahque yudo vederihquentiyon yahn ye che co nducoyāca rey mān, ihyan yudo ihyan rahte mān.”

¹⁷ Tuhme ndihcheró ̄ama ángel che nti ye nān quendihco yahn. ̄Ama dito cah ye yahn

nducoyaca yahda che reh te yute:

—Menchi nchuhn, cuendo dama ne, te numacuahn vedeyudo din Dendioh castigo ihyan iyehnse. ¹⁸ Cheh ne yute yahn rey mān, sahn ndinān mān, sahn tān mān, caballo mān, sahn che chendudo se ite mān, sahn cuihca mān, sahn chevāh mān, nde che cāhya nde che cune.

¹⁹ Tuhme ndihcheró ite tān che ndinān me. Nduco te nducoyaca rey yahn numachahte iyehnse mān, sandādo yahn se mān, vateyan se cāva che cuhma se nduco ihyan ndinān che quendudo ye caballo cua me mān, nduco ihyan yahn ye mān. ²⁰ Denda ite tān me, ne chi te preso nduco sahn rihncgeh che chinan se ite, din se vederihno numacuahn vederihquentiyon yahn te, chihncgeh se ihyan che cahneçun ye che quenan cāde yahn te ihyan mān, ndeva ye yavenan che nentave me mān. Tuhme chacondahnun ye ite tān me nduco sahn rihncgeh me vān ruchiyyahn che riche nduko azufre. ²¹ Me nducoyaca sahn che nduco te ne, chih se nduco espāda che quetah chende ihyan ndinān che quendudo caballo me, ne ndo dāma nducoyaca yahda chahn, cheh te sahn.

20

¹ Chihno min ne, ndihcheró ama ángel che chica ye vahchetero, nda ye llave yahn nān che chenan rino tenahn mān, ama cadena chahte mān. ²⁻³ Chiquiyāhto ye ite tān me, ntihyon chiche ye ite infierno, ne chaconahn ye sello chendevah. Min conun chiche te nde cuihno ama mil nduyo cava che metah cochica te, cahncheh te ihyan

iyehnse. Tuno ro min ne, ndiquendah te, cochica te neve ro. Ite tān me ne, chemin che chundah, sahn min che ndacondā se cu ro menān.

⁴ Tuhme ndihcheró Ɂama yāhn ihyan che vate ye nan che rihquentiyon ye. Ihyan chahn ne, ndonda tāh ye vederihquentiyon cāva che techecade ye. Namin ndihcheró ihyan che chihno se ihyan iyehnse, chihca yan se dāndo ye, yahn che cahndudo ye ndudo yahn Dihvo vo Jesucristo mān, Ndudo yahn Dendiohs mān. Ihyan chahn ne, hua ndeva ye yavenān ite che nentāve me, nde hua cahneçun ye che quenan cade yāhn ite che ndinan me ihyan. Namin ndihcheró che ntuche ye, ne chinan ye Dihvo vo Jesucristo, chihquentiyon ye chete che Ɂama mil nduyo. ⁵ A ihyan chahn che ntuche ye menān vihca. Me tenāhn chenahn ne, hua ntuche ye ro min, te nde chihno nduh che Ɂama mil nduyo. ⁶ ¡Ama ndah ro yahn ihyan chahn che ntuche ye ndā ro min! ¡A yahn Dendiohs ihyan! Ametah che co ye castigo che co ihyan nunde. Co ye nduhcā chidocuyān yahn Dendiohs mān, Dihvo vo Jesucristo mān, cāhcantiyon ye nduco Dihvo vo chete che Ɂama mil nduyo.

⁷ Chihno nduh che Ɂama mil nduyo ne, ntāte sahn chundah, ⁸ ne quechica se iyehnse, chihncgeh se ihyan yahn nducuahn nación. Ɂama nan ye ne, Gog, ne tāma nān ye ne, Magog, ne nedin dāma se ihyan, cāva che cuhma ye. Ɂama yahn ye nduhcā che ndeh yāhndute che va chihto nuniyāhn, ⁹ chica ye numachahte iyehnse, teche ndive ye nān vate ihyan yahn Dendiohs, yan che yah ino ye. Ate din Dendiohs che chera yāhn che chica nān ro, ne chihno chiche ye. ¹⁰ Me sahn

chundah me che chihncgeh se ihyan iyehnse ne, chacondahnun Dendiohs sahn vñ ruchiya hn che riche nduco azufre, nñ che chacondahnun ye ite tñ me nduco sahn rihncgeh che rinan se ite. Min va che chuhrihn se nde ro nde rahn numacuahn ro.

Techecade Dendiohs yahn ihyan nunde

¹¹ Tuhme ndihcheró Dendiohs che va ye nñ che retechecade ye. Ama yudo vederihquentiyon quenan cuma ye mñ, numa cuaco retechecade ye mñ. Numacuahn vederihquentiyon yahn ye ndahco ndiya ye nducuahn vederihquentiyon che va vahchetero mñ, iyehnse mñ. ¹² Namin ndihcheró nducoyaca tenahn, ihyan yudo ihyan rahte mñ, ihyan chenahn mñ, vatendi ye nñ ye. Tuhme nahne ye nducuahn libro nñ che chenan çaca nducuahn che nedin ihyan. Namin nahne ye tama libro nñ che chenan çaca nducoyaca ihyan che va che cuahnen ye vahchetero. Ura min techecade ye yahn tenahn chahn anduhneva che chenan çaca yahn ye. ¹³ Min nduco nducoyaca nducondi tenahn, nde ihyan che chih ye vñ nuniyahñ. Chica ye nñ che chahtenan rino ye, ndo dama ye min. ¹⁴⁻¹⁵ Chihno techecade ye ne, decuihno ye nñ che chahtenan rino tenahn mñ, vederih mñ, chehnevi ye vederihquentiyon yahn. Me nducoyaca nducondi ihyan che hua chenan çaca ye nñ libro che va che cuahnen ye vahchetero ne, dechuh ye ihyan vñ ruchiya hn nñ che co ye castigo cuahn dama.

21

Nedin ra Dendiohs vahchetero mān, iyehnse mān

¹ Chihno min ne, ndihcheró vahchetero mān, iyehnse mān, che a nedin ra Dendiohs. Vahchetero mān, iyehnse mān, che va ro menān me ne, ametah, nde nuniyahñ ametah. ² U Juān ne, ndihcheró yan ra che namin duche Jerusalén, yan yahn Dendiohs, che chica vahchetero nān Dendiohs, cochahn cuāhn iyehnse. Ama ndāhcā ro nduhcā che ro əma tāhn rihnevaco che neneva ca te. ³ Namin chihneván əma ndudo che chica vahchetero. Ama dito rāhn tuhcā:

—Condihche, man ne, nduco mān Dendiohs ihyan iyehnse, nedín yahn ye ihyan, ne ihyan chahn ne, nevahneun ye ihyan. ⁴ Dendiohs din ye che ametah vederih nān ihyan chahn mān, ametah co rān mān, ametah cuaco ye mān, ametah chuhrihn ye mān. Nducuahn vedeyah che chuh ye ro menān ne, a chihno.

⁵ Tuhme Dendiohs, ihyan min che va ye ri-hquentiyon ye ne, rāhn ye:

—Condihche, u ne, nedin rá nducuahn dehenden-duh che va.

Namin rāhn ye ri ye u:

—Codiron ndudo che chihneven, te cuāco, ne redin yahn che cochahtino ihyan.

⁶⁻⁷ Rāhn ye tāma yune ri ye u:

—Nducuahn ndudo che chihcocadé ne, a chihnahñ. U ne, vá numacuahn ro. U dendáh nducuahn che va. Hua nda ro che cuihno vederihquentiyon yáhn. Ihyan che renda yahn ye che nevahneun ye u, ne hua ndācadāma ye u

che Dendiohs yahn ye ne, numacuahn vedeyeno ndevá ihyan, nedin dая́ ihyan, cuahenan ye vahchetero numacuahn ro. Chemin ne, anduhneçä ּama vedecuihca ּava ye. ⁸ Me ihyan che hua rihquino ye cotahno ye u ман, ihyan che hua richahtino ye u ман, ihyan che chihngä ihyan ye ман, ihyan rihno ihyan ман, ihyan che ndere rahtechica ye nduco ihyan che hua nihneväco nduco ye ман, ihyan che redin cuah ye ман, ihyan che rendeva ye yavenäń dehtenduh che redendah ман ihyan, redin ye dendiohs yahn ye ман, ihyan rihncgeh ман, nducoyäca ihyan chahn ne, va che co ye castigo cuahn дама, cuahnenun ye ван ruchiyahn che riche nduco azufre.

Yan Jerusalén ra

⁹ Tuhme ndihcheró ּama cha ángel che ndache chahn che nda ye nduh che ndache cuh che chenun vedeyah ּava ihyan iyehnse нан che cuihnonan yahn, ne rahn ye ri ye u:

—Cochi ndihchero ihyan yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che chih ye nduhcä ּama itecuche lihn che chi te vedino нан Dendiohs.

¹⁰ Tuhme din Vaco Dendiohs che chihнó che quenda ángel me u ּama tin ico yaco. Min nahme ye u yan yahn Dendiohs che ּama yudo, yan min che duche Jerusalén che chica vahchetero нан Dendiohs. ¹¹ Ama diyahns ro, rihco ro vederihquentiyon yahn Dendiohs. Nduhcä che ro tu yuhno che duche jaspe tihcä ro. ¹² Ntahn cuaco yan me ne, ndahto ּama chete yaco che chenan ndichio chendevah yahn, ne quenan ּama ángel queri ּama chendevah chahn, redin ye cudәdo. Queri ּama

chendevah chahn ne, quenan che duche queri áma ndaṭa yahn ihyan nación yahn Israel. ¹³ Nduh che cun lədo chete me ne, chenan ino chendevah queri áma lədo. ¹⁴ Nāme yahn chete me ne, ndavih nduco ndichio tu rahte, ne nān queri áma tu chahn ne, quenan che duche queri áma ihyan apóstol yahn Dihvo vo Jesucristo.

¹⁵ Ángel me ne, nda ye áma cəde diyahnguān cava che decade ye yan me, chete yahn mān, chendevah yahn mān. ¹⁶ Yan me ne, dāma no nduh che cun lədo, o mil quenan o ciento kilómetro queri áma lədo. Che chahno áma lədo ne, ti va che yaco. ¹⁷ Chete me ne, ri ino raco ndiche cun metro che yaco.

¹⁸ Chete me ne, ndahto nduco tu che duche jaspe. Viyan me ne, demān diyahnguān, nde tuno diyahñ ro nduhcā tu yuhno. ¹⁹ Nduh che ndichio tu rahte che ndi nāme yahn chete me ne, nenecuco nduco nducuahn nān tu diyahñ. Ama ne, nenecuco nduco jaspe; tāma ne, nduco zafiro; tāma ne, nduco ágata; tāma ne, nduco esmeralda; ²⁰ tāma ne, nduco ónice; tāma ne, nduco cornalina; tāma ne, nduco crisólito; tāma ne, nduco berilo; tāma ne, nduco topacio; tāma ne, nduco crisoprasa; tāma ne, nduco jacinto; tama ne, nduco amatista. ²¹ Nduh che ndichio chendevah chahn ne, ndindah nduco perla; queri áma ne, ndindah nduco áma perla. Yune viyan me ne, demān diyahnguān, nde tuno diyahñ ro nduhcā tu yuhno.

²² Metah nde áma yaco viyan me, te Dihvo vo Dendiohs, ihyan min che áma yudo vederihquen-tiyon yahn ye ne, quenun ye min. Namin min que-

nun Dihvo vo Jesucristo. ²³ Yan me ne, hua rendotenan yahn mān, iyo mān, cāva che cuhnde ro dave, te nduco vederihquentiyon yahn Dendiohs mān, Dihvo vo Jesucristo mān, quendihco dave numachahte. ²⁴ Quendihco dave numachahte, ne ihyan yahn nducuahn nación che ndevahn ye ne, chenun ye min, nde rey che əma yudo vederihquentiyon chahtenan cuma ye, nduco ye, chenun ye min. ²⁵ Yan min ne, hua ndā ro che co man, ne chendevah yahn ne, chendah cuahn dāma. ²⁶ Ihyan yahn nducuahn nación che əma chahte vederihquentiyon chahtenan cuma ne, nduco ye, chenun ye min. ²⁷ Ate nde əma nān dehtenduh che chihngā hua co condā min, nde hua co condā nde əma ihyan nunde, ihyan che chihngā redin ye mān, ihyan rihncgeh mān. Ihyan che ndedevahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan chahn che chenan cāca ye nān libro che cuahtenantan ye vahchetero ne, atenān ihyan chahn che chenun ye min.

22

¹ Tuhme ángel me ne, nāhme ye u əma ico che demān nune dave che redin che rahtenun ico ihyan. Riquendāh nān va Dendiohs nduko Dihvo vo Jesucristo, ² rechuh mendahn yune viyan. Nduh che o lādo chihto ico me ne, vatendi yāhn che redin che rahtenun ico ihyan. Nduh iyo nduh iyo ri ndute yahn, ne yata yahn ne, richihve cāva che co ico ihyan nducuahn nación. ³ Viyan me ne, metah nde əma nān dehtenduh che chihngā che chihco cāde Dendiohs che va che conda. Dendiohs mān, Dihvo vo Jesucristo mān, min cuahnte ye cāhcantiyon ye, ne ndeva ihyan yahn ye yāvenan

ye. ⁴ Cuahtenan ihyan chahn nañ Dendiohs, ne conan che duche ye chata queri ɣama ihyan chahn.

⁵ Min ne, ametah ndaq ro che co man; ametah ndotenan ihyan yahn che quendihco nañ ro män, linterna män, te män Dihvo vo Dendiohs din ye che condihco dave. Ihyan chahn ne, cahcantiyon ye cuahn däma.

A nun ndaconan chi tun Dihvo vo Jesucristo

⁶ Tuhme rahn ángel me ri ye u:

—Cuaco nducuahn che ndihchero män, chihneven män, ne redin yahn che cochahtiño ihyan. Dihvo vo Dendiohs, ihyan min che recäh ye ndudo yahn ye che rahndudo ihyan ne, a män ye dechuh ye ángel yahn ye, cäh ye, checadino ihyan yahn ye yahn dehtenduh che a nun va che conahn.

⁷ Rahn Dihvo vo Jesucristo tuhcä: “¡A nun va che ndaconan chí! ¡Ndah ro yahn ihyan che tumacäh ye yahn ndudo yahn Dendiohs che va che diron!”

⁸ U Juã, chihneván män, ndihcheró män, dehtenduh chetuhchan. Chihno min ne, chehntihyá nan ángel, nahñ ndevá yavenañ ye. ⁹ Ate rahn ye ri ye u:

—Hua ndeva yavenán, te u ne, atenañ redín ntíyon yahn Dendiohs nduhcä di män, nduhcä ihyan chenähn che rahndudo ye ndudo yahn ye män, nduhcä nducoyäca ihyan che tumacäh ye yahn ndudo che va che diron män. Dendiohs, ihyan min cuendeva yavenañ ye.

¹⁰ Namin rahn ángel me ri ye u:

—Hua cahcondeh nde ama nan dehtenduh. Codiron nducuahn, te a nun va che conahn.

¹¹ Numanahn min ne, dehve din yahn che quendi

ihyan nunde yune yahn ye. Ate ihyan yahn Dendiohs ne, quendi ye din ye che ndah, hua cahcoman ye che ritahno ye ihyan. ¹² Rahn Dihvo vo Jesucristo tuhcä: “¡A nun va che ndaconán chí! Ndahco menún yahn queri ama ihyan tuno ca ntion che nedin ye. ¹³ U che vá numacuahn ro. U dendáh nducuahn che va. Hua nda ro che cuihno vederihquentiyon yáhn.”

¹⁴ ¡Ama ndah ro ihyan che ndaca ye vederen-chahco cava nunde yahn ye!, te nduco tihcä ne, co cuahtenant ye yan me man, cheh ye ndute yahn yahn che redin che rahtenun ico ihyan man. ¹⁵ Ate ihyan che hua ritahno ye man, ihyan che redin cuah ye man, ihyan che ndere rahtenun ye nduco ihyan che hua nihnevaco nduco ye man, ihyan che rihno vih ye man, ihyan che rendeva ye yavenan dehtenduh che redendah ihyan che redin ye dendiohs yahn ye man, ihyan rihncgeh man, nde ama ihyan chahn hua co condä ye viyan me.

¹⁶ Namin rahn Dihvo vo:

—U Jesucristo, dechúh ángel yáhn, cah ye ndudo chetuhchan, checadino ihyan yáhn nducuahn yaco. A u che tahque chahte vederihquentiyon yáhn van nducoyaca ihyan, ndata yahn David. U ne, anduhneca yuhdo chahte che riquendah vatiyan.

¹⁷ Nahn Vaco Ndah yahn Dendiohs man, ihyan yahn Dihvo vo Jesucristo man, ihyan che cahnevan ye ndudo chetuhchan man, che ndaconan chi tun Dihvo vo.

Me ihyan che nahm cuahtenant ye vahchetero ne, atenan che nevahnecun ye Dihvo vo Jesucristo

conahn nduco ye.

18 Nducoyaca nchuhn che cahnevan ne ndudo yahn Dendiohs che ndirun nañ libro cuh ne, u reté cuđado nchuhn: Ndete che va duh ihyan che tihdenan ye nañ ndudo che ndirun ne, tahque chahte castigo va che co ye, tihdenan Dendiohs castigo che a chenan çaca nañ libro cuh. **19** Ndete che va duh ihyan che cahnevi ye nañ ndudo che ndirun ne, cahnevi Dendiohs che duche ye nañ libro che cuahtenant ye vahchetero, ne hua co condá ye min, nde hua conahn nduco ye dehtenduh che ndah che ndirun yahn nan libro cuh.

20 U che te quandé nchuhn yahn dehtenduh chetuhchan ne, ráhn rí nchuhn:

—A nun ndaconan chí,

Dihve nuhn Jesucristo, ¡tihcä co! ¡Cochi tun ne!

21 Dihvo vo Jesucristo din yahino ye nducoyaca nchuhn, din ye che ndah nduco ne. Tihcä co.

**El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila
New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec,
Teutila)**

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cuicatec, Teutila

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
6bd8292c-2070-5c2d-8b8b-378bf0f66afe